

Mikko Petäjämäki

**Statustutkimus korkeakouluopiskelun kontekstissa -
systemaattinen kirjallisuuskartoitus**

Koulutusteknologian Pro Gradu -tutkielma

3. lokakuuta 2022

Jyväskylän yliopisto

Informaatioteknologian tiedekunta

Tekijä: Mikko Petäjämäki

Yhteystiedot: mikko.s.petajamaki@student.jyu.fi

Ohjaaja: Ville Isomöttönen

Työn nimi: Statustutkimus korkeakouluopiskelun kontekstissa - systemaattinen kirjallisuuskartoitus

Title in English: Status research in the context of higher education studies - systematic mapping study

Työ: Pro Gradu -tutkielma

Opintosuunta: Koulutusteknologia

Sivumäärä: 56+16

Tiivistelmä:

Konteksti: Status käsitteenä tarkoittaa arvovaltaa. Status muodostuu ulkoisista ja sisäisistä tekijöistä johdettavista ominaisuuksista ja on läsnä aina, kun vähintään kaksi henkilöä toimii yhteistyössä. Näihin ominaisuuksiin perustuen henkilö asettaa itsensä ja muut statusarvojärjestykseen.

Tavoite: Opinnäytteessä kartoitettiin korkeakouluympäristössä tapahtuvaan opiskeluun liittyvää statusominaisuuksien tutkimusta. Kartoituksen tavoitteena oli selvittää mahdollisia tutkimusalueita, joihin empiiristä tutkimusta tulisi jatkossa suunnata.

Menetelmä: Opinnäytteessä tehtiin systemaattinen kirjallisuuskartoitus alan tutkimukseen hakemalla kymmenestä eri artikkelitietokannasta aihealueen vuosina 2012-2022 julkaistut artikkelit.

Tulokset: Aihealueen tutkimuksia valitulta ajanjaksolta löytyi 27. Maantieteellisesti suurin osa artikkeleista sijoittui Yhdysvaltoihin. Artikkelit jakautuivat laajasti eri julkaisufoorumeihin. Artikkeleissa käsiteltiin enimmäkseen ulkoisia, mutta myös sisäisiä statusominaisuuksia. Oppiainetasolla tutkimus kohdentui tekniikan, kauppatieteen, sotatieteen, matematiikan

ja tietotekniikan opiskeluun, joskin suurin osa käsitteli korkeakouluopiskelua yleisesti sosiologisesta viitekehyksestä. Opiskelukonteksti oli enimmäkseen ryhmätyöhön kohdistuvaa, mutta myös parityöskentelyä, eettistä toimintaa ja vaihto-opiskelua käsiteltiin. Opiskelukontekstiin liittyen artikkeleissa käsiteltiin myös yleisesti opiskeluun liittyviä seikkoja, kuten opintoihin hakeutumista, siellä pärjäämistä tai opiskelun keskeytymistä.

Johtopäätökset: Hakutuloksena artikkeleja saatiin 1155. Suuresta hakutuloksesta huolimatta aihealueen artikkeleita löytyi vain 27. Valtaosa aihealueen tutkimuksesta on keskittynyt ulkoisten statusominaisuuksien tarkasteluun. Etenkin sisäisiä statusominaisuuksia on tutkittu vähän ja siihen liittyvää tutkimusta olisi tarpeenmukaista lisätä.

Avainsanat: systemaattinen kirjallisuuskartoitus, status, statusominaisuudet, korkeakoulu, opiskelu

Abstract:

Context: Status as a synonym of power-prestige refers to every persons' characteristics when dyads or groups are communicating, for example working or studying together. Formation of status depends on characteristics which are either external or internal status characteristics.

Objective: The aim of this thesis is to map the research of status characteristics related to studying in a university environment and thereby to find out the research areas in the field to which empirical research should be directed in the future.

Method: Systematic literature mapping was made to ten different article databases with time limited search in years 2012-2022.

Results: Total searching result was 1155 articles, while 27 status studies related to higher education were found after preset inclusion criteria. Majority of the articles were located in the United States. There were 22 publication forums related to the topic. Articles dealt mainly with external, but also some internal status characteristics. At the subject level, articles dealt with studying technology, economics, military science, mathematics and computer science while most of articles were not related to a specific subject. The study framework in the studies was mostly focused on group work, but working in dyads, ethical decisions and

exchange studies were also discussed. In addition, some articles dealt with study-related issues in general, such as applying for, succeeding, or dropping out of studies.

Conclusions: Despite a large search result, only 27 articles in the selected subject area were found over a ten-year period. The majority of research in the subject area has focused on examining external status characteristics. In particular, little research has been done on internal status features and more research is needed.

Keywords: systematic mapping study, status, status characteristics, higher education, learning

Kuviot

Kuvio 1. Systemaattisen kirjallisuuskartoituksen prosessi (Petersen ym. 2008, s.2) (Suomennos tekijän.)	13
Kuvio 2. Artikkelien seulonnan yhteenveto kaikista artikkelitietokannoista.....	22
Kuvio 3. Artikkelien seulonta kymmenestä eri artikkelitietokannasta.	23
Kuvio 4. Hyväksytyjen artikkelien julkaisumäärät vuosina 2012–2022.	26
Kuvio 5. Tutkimusten maantieteellinen sijainti vuosina 2012-2022 ensisijaisten tutki- joiden mukaan.	29
Kuvio 6. Tutkimusten maantieteellinen sijainti vuosina 2012-2022 kaikki tutkijat huo- mioiden.	30
Kuvio 7. Hyväksytyjen artikkelien artikkelityypit.	31
Kuvio 8. Ulkoiset, sisäiset tai molemmat statusominaisuudet huomioonottavien tutki- musten määrät vuosina 2012–2022.....	32
Kuvio 9. Artikkeleissa käsitellyt ulkoiset statusominaisuudet vuosina 2012–2022.	33
Kuvio 10. Artikkeleissa käsitellyt sisäiset statusominaisuudet vuosina 2012–2022.....	33
Kuvio 11. Statustutkimuksen kohteena oleva oppiaine, mikäli se on tutkimuksessa erikseen kohteena. “Ei yksilöity” tarkoittaa, ettei tutkimuksessa ole osoitettu tiettyä oppiainetta.	34
Kuvio 12. Artikkeleissa käsitellyt opiskelukontekstit, joissa statusta on tutkittu.	36

Taulukot

Taulukko 1. Kirjallisuuskartoituksen hakulauseessa oli kolme pääluokkaa, joista en- simmäinen liittyi statusominaisuuksiin, toinen korkeakoulukontekstiin ja kol- mas opiskeluun.	17
Taulukko 2. Hakutulokset eri tietokannoista.	19
Taulukko 3. Hyväksytyjen artikkelien analysointiin käytetyn taulukon tietokentät.	21
Taulukko 4. Foorumit, joissa korkeakouluopiskeluun liittyvää statustutkimusta on jul- kaistu.....	28
Taulukko 5. Artikkelit, joissa tutkimus kohdentui tiettyyn oppiaineeseen.....	35
Taulukko 6. Hakulauseiden kehitysvaiheet.....	50
Taulukko 7. Lopullinen hakulause tietokannoittain.....	51
Taulukko 8. Lista julkaisufoorumeista	53
Taulukko 9. Kirjallisuuskartoituksessa hyväksytyt artikkelit.....	55
Taulukko 10. Statusominaisuudet artikkeleissa	59
Taulukko 11. Opiskelukontekstit statusominaisuuksia käsittelevissä artikkeleissa.....	63

Sisällys

1	JOHDANTO	1
2	STATUS	3
2.1	Ulkoiset statusominaisuudet	4
2.1.1	Stereotypiat ja niiden vaikutus	5
2.1.2	Koulutus- ja ammattikokemus	6
2.2	Sisäiset statusominaisuudet	6
2.2.1	Sisäisiin ominaisuuksiin perustuvan statuksen muodostuminen	6
2.2.2	Henkilön ominaisuuksien vaikutus statuksen muodostumiseen	8
2.2.3	Ryhmän jäsenten muodostaman kokonaisuuden suhde yksittäiseen jäseneseen	8
2.3	Kirjallisuuskatsaukset statuksen vaikutuksesta korkeakouluopintojen ja työ- elämän kontekstissa	9
2.3.1	Status ja korkeakoulutukseen hakeutuminen tai opinnoissa pysyminen .	9
2.3.2	Status työelämäkontekstissa	10
2.3.3	Sisäisten statusominaisuuksien näkyminen kirjallisuuskatsauksissa	10
2.4	Yhteenvetoa statuksen vaikutuksesta ja muodostumismekanismeista	11
3	SYSTEMAATTINEN KIRJALLISUUSKARTOITUS	12
3.1	Systemaattisen kirjallisuuskartoituksen ja -katsauksen erot.....	12
3.2	Systemaattisen kirjallisuuskartoituksen vaiheet	13
3.3	Artikkelityyppien mukainen luokittelu	14
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	16
4.1	Tutkimuskysymykset.....	16
4.2	Hakustrategia	17
4.2.1	Hakujen kehittyminen	17
4.2.2	Valitut tietokannat ja lopullinen hakulause	18
4.3	Valintakriteerit	19
4.4	Aineiston hallinta, käsittely ja analysointi	20
4.5	Hyväksytyt artikkelit	22
4.6	Luotettavuustarkastelu	24
5	TULOKSET.....	26
5.1	Julkaisut eri julkaisufoorumeissa vuosina 2012-2022	27
5.2	Maantieteellinen sijainti.....	27
5.3	Julkaisujen artikkelityypit.....	27
5.4	Ulkoiset ja sisäiset statusominaisuudet.....	31
5.5	Oppiaine, jossa statusta on tutkittu	34
5.6	Opiskelukonteksti statustutkimuksessa.....	36
6	DISKUSSIO	37
6.1	Tutkimuksen luotettavuus.....	40

6.2	Tutkimuksen rajoitteet	41
7	JOHTOPÄÄTÖKSET JA JATKOTUTKIMUSAIHEET	43
	LÄHTEET	44
	LIITTEET.....	50
A	Hakulauseiden kehitysvaiheet	50
B	Lopullinen hakulause tietokannoittain	51
C	Lista julkaisufoorumeista	53
D	Hyväksytyt artikkelit	55
E	Ulkoiset ja sisäiset statusominaisuudet artikkeleissa	59
F	Statustutkimuksen opiskelukonteksti artikkeleissa	63

1 Johdanto

Kahden tai useamman henkilön tehdessä yhteistyötä esimerkiksi ryhmässä opiskellen muodostuu valta-arvovalta -asetelma, jossa jokaiseen ryhmän jäsenen toimintaan kohdistuu odotusarvo (Berger, Cohen ja Zelditch 1965). Ensinnäkin henkilö arvioi itseään kyvykkyytensä tai muun henkilökohtaisen ominaisuustekijän kautta suhteessa muihin ja toisaalta asettaa myös muita keskinäiseen järjestykseen. Samalla tavoin henkilöä itseään arvioidaan. Keskinäisestä vertailusta ja sen perusteella tapahtuvasta arvojärjestyksen luomisesta käytetään käsitettä statuksen muodostumisprosessi (*engl. status organizing process*) (Berger, Rosenholtz ja Zelditch 1980).

Statuksen on huomattu vaikuttavan esimerkiksi siihen, miten korkeakouluopiskelijaksi päädytään ja millaisiksi opinnot muodostuvat (esim. Xie, Fang ja Shauman 2015). Korkeakoulu-tutkintoa suorittava opiskelija saattaa kokea epävarmuutta etenkin, mikäli hänellä ei ole lähipiirissä esikuvaa (Mcdossi ym. 2022). Kysymykset, kuten “olenko riittävän pätevä suoriutumaan opinnoista” tai “olenko yhtä kyvykäs kuin muut” viittaavat statuksen muodostumiseen vaikuttaen myös minäpystyvyyden kokemukseen. Pahimmillaan tämä johtaa opintojen keskeytykseen, sillä koetun statuksen on huomattu olevan syynä keskeyttämiseen muun muassa STEM-aloilla (Hernandez-Martinez 2016).

Status on läsnä ryhmätoimintaan perustuvassa oppimisessa. Esimerkiksi projektimuotoista oppimista hyödyntävillä opintojaksoilla statuksen muotoutumiseen vaikuttaa vertaisopiskelijoiden kyvykkyyden arviointi. Mikäli ryhmän muut jäsenet ovat osaamisessaan korkealla tasolla, saattaa henkilö kokea olevansa täysin väärällä alalla. Jyväskylän yliopistossa status-käsitettä hyödynnetään informaatioteknologian tiedekunnan projektiopetuksessa ja sen käyttöä opetuksessa myös tutkitaan (esim. Isomöttönen ja Ritvos 2021). Tietotekniikan alalla aihe on erityisen kiinnostava, sillä esimerkiksi tietotekniikan alan opintojen alkuvaiheessa ohjelmoinnin ensimmäisillä opintojaksoilla on lukuisissa tutkimuksissa todettu suuria keskeytysmääriä (esim. Luxton-Reilly 2016). Missä määrin opiskelijan kokema status vaikuttaa esimerkiksi keskeyttämispäätöksen syntyyn?

Edellä aihetta käsiteltiin tietotekniikan kannalta, mutta ilmiö on kiinnostava myös laajemmin korkeakoulukontekstissa. Statustutkimuksella on pitkät perinteet sosiologisessa tutkimuksessa. Miten sitä on tutkittu tietotekniikan tai muiden oppiaineiden parissa? Tässä opinnäytteessä selvitetään systemaattisella kirjallisuuskartoituksella, miten aihepiirin tutkimusta on tehty eri tieteenaloilla korkeakouluopiskeluun liittyvissä yhteyksissä. Tavoitteena on saada kattava tieto aihepiiriä koskevasta tutkimuksesta sekä löytää mahdolliset lisätutkimusta vaativat kohteet. Opinnäytteen toisena tavoitteena on osaltaan lisätä ymmärrystä statusominaisuuksien merkityksestä tietotekniikan ja muiden oppiaineiden opetuksessa ja opiskelussa.

Luvun 2 teoreettiseen viitekehykseen on avattu statuspiirteisiin ja odotustiloihin liittyvä teoria avaten statuskäsite ja edelleen tarkastellen kahta statuksen muodostumiseen vaikuttavaa ulottuvuutta: ulkoisia ja sisäisiä statusominaisuuksia. Mainituista huomio kiinnitetään hieman syvällisemmin sisäisten statusominaisuuksien tarkasteluun. Luvun 2 lopussa tarkastellaan aiempaa statusta käsittelevää sekundaaritutkimuskenttää, mikä puolestaan johtaa tämän tutkimuksen keskeiseen osa-alueeseen, systemaattisen kirjallisuuskartoituksen tarpeeseen opinnäytteessä valitun teeman osalta. Luvussa 3 esitellään tutkimusmenetelmä. Tämän opinnäytteen menetelmällinen soveltaminen avataan luvussa 4. Tutkimuksen tulokset esitetään luvussa 5. Tuloksista tehtäviin johtopäätöksiin päädytään opinnäytteen pohdintaluvussa 6 tarkastellen tutkimuksen kannalta oleellisia huomiota tulosten merkittävyyden, tutkimuksen rajoitteiden ja menetelmällisten ratkaisujen osalta. Luvussa 7 tehdään lyhyt yhteenveto sekä esitetään huomiot jatkotutkimusaiheiden osalta. Toisin sanoen tarkastellaan, mitä status- ta käsittelevästä tutkimuksesta korkeakouluoppimisen kontekstista löytyi ja mitkä osa-alueet vaativat lisää tutkimuksellista huomiota.

2 Status

Ridgeway (2013, s.2) toteaa Weberin teollista yhteiskuntaa koskevaan tutkimukseen viitaten, että status yhdessä saatavilla olevien resurssien ja vallan kanssa muodostavat perustan joko tasa- tai epätasa-arvolle. Tällöin resursseja on tietty määrä käytössä ja valta määrittää, ketkä resursseja jakavat ja kuinka paljon. Status ei merkitykseltään ole valtaan verrattavissa, vaan se määrittyy arvovaltana, ilman resurssien jako-oikeutusta (Fiske ym. 2016). Statukseen liitetään arvovallan lisäksi myös kunnioituksen käsite. Toisin sanoen henkilö, jolla on vähän valtaa, mutta korkea status, voi aikaansaada asioita arvovaltansa myötä. Vastaavasti henkilö, jolla on olematon status, mutta paljon valtaa voisi äärimmillään edustaa itsevaltaista, autoritaarista henkilöä, jonka alaisilla ei ole kyseenalaistamisen mahdollisuutta (Fiske ym. 2016).

Tässä opinnäytteessä statusteoriaa lähestytään statusominaisuuksien muodostumiseen ja odotustiloihin liittyvien teorioiden kautta. Berger, Cohen ja Zelditch (1965) ovat tehneet tutkimuksellista pioneerityötä statuksen muodostumiseen ja odotustiloihin liittyen ja runsas vuosikymmen myöhemmin Berger, Rosenholtz ja Zelditch (1980) päivittivät teoriaa odotustilojen osalta. Edellä mainitut luovat teoreettisen perustan tälle opinnäytteelle.

Sosiologiassa statuskäsitteellä tarkoitetaan sitä, miten ryhmän jäsenet arvottavat itseään ja muita ryhmän jäseniä keskinäisen vertailun ja arvioinnin perusteella (esim. Ridgeway 2013). Statusominaisuus puolestaan on ominaisuus, joka vaikuttaa statuksen muotoutumiseen (Berger, Cohen ja Zelditch 1965). Heidän mukaansa statusominaisuus (*engl. status characteristic*) on toimijan ominaisuus, jolla on kaksi tai useampia tiloja. Näitä arvioidaan eri tavalla kunnian, arvostuksen tai toivottavuuden kannalta ja jokaiseen niistä liittyy erillisiä moraali- ja suorituskykyodotuksia, toisin sanoen ne ovat vakiintuneita uskomuksia siitä, kuinka yksilö, jolla on tietyn ominaisuuden tila, suoriutuu tai käyttäytyy (Berger, Cohen ja Zelditch 1965). Tällaisten odotustilojen (*engl. expectation states*) absoluuttisia arvoja ei voida määrittää, vaan kaikki ominaisuudet, arvioinnit ja odotukset suhteutetaan ja näin ollen toimijoiden sanotaan yksinkertaisesti olevan korkeammalla, samalla tai alemmalla tilalla muihin toimijoihin verrattuna (Berger, Cohen ja Zelditch 1965).

Huomionarvoisena seikkana mainittakoon, että status voi olla myös epäjohdonmukaisesti muodostunut, jolloin edellä mainitut odotusarvot eivät kohtaa todellisen tilan suhteen. Tällainen statukseen liittyvä epäjohdonmukaisuus saattaa aiheuttaa muun muassa psyykkistä stressiä (Brake, Grow ja Dijkstra 2017).

Berger, Rosenholtz ja Zelditch (1980) totesivat odotustilojen olevan spesifisiä eli erityisiä, mikäli ne koskevat sitä, kuinka yksilö toimii selkeästi määritellyssä ja määriteltävissä olevassa tilanteessa. Hajanaisia, eli diffuuseja tai yleisiä odotustilat ovat silloin, kun ne eivät rajoitu mihinkään määriteltävään tilanteeseen. Esimerkiksi tietyn matemaattisen tehtävän ratkaisua vaativa looginen kyvykkyys on spesifi, kun taas ei-todennettu, eli abstrakti henkilön älykkyys on diffuusi. Tämä johtaa eroon näiden kahden tilatyypin ominaispiirteiden välillä.

Mainituista tiettyyn tilanteeseen liittyvistä, eli spesifeihin viittaavista odotustiloista käytetään statusominaisuuksia arvioitaessa myös käsitettä **sisäinen**, joka on valittu johdonmukaisuuden vuoksi tässä opinnäytteessä käytettäväksi. Vastaavasti diffuusiin odotustilaan viittaavissa tapauksissa käytetään statusarviointiin liittyen käsitettä **ulkoinen**. Seuraavissa luvuissa tarkastellaan ulkoista (luku 2.1) ja sisäistä (luku 2.2) odotusarvon tilaa suhteessa statuksen muodostumiseen.

2.1 Ulkoiset statusominaisuudet

Statukseen vaikuttavia ulkoisia ominaisuuksia ovat esimerkiksi sukupuoli, ihonväri tai ulkoinen olemus (Correll ja Ridgeway 2003). Ulkonäön ohella henkilön koulutus ja ammatti ovat esimerkkejä statukseen vaikuttavista ulkoisista statusominaisuuksista (Loch, Huberman ja Stout 2000). Loch, Huberman ja Stout (2000) toteavat, että esimerkiksi yrityksen projektissa muodollinen koulutus, ammattinimike, asema organisaatiossa sekä muodollinen johtajasema vaikuttavat siihen, millaisena henkilöön kohdistuvat odotustilat ilmenevät. He jatkavat ulkoisen statusominaisuuden olevan alkuarvoinen tila, joka henkilölle on muodostunut. Tämä on heidän mukaansa tapahtunut odotustilan seurauksena sen mukaisesti, millaisia asioita vallitsevan kulttuurin myötä oletetaan tapahtuvaksi kyseisen henkilön tapauksessa. Ridgeway (2013) puolestaan korostaa ulkoisten statusominaisuuksien perustuvan suurelta osin

niihin stereotyyppisiin luokituksiin, joita kyseiseen kulttuuriin kasvanut henkilö on elämänsä aikana omaksunut.

2.1.1 Stereotypiat ja niiden vaikutus

Berger, Rosenholtz ja Zelditch (1980) ovat viitanneet statukseen vaikuttaviin ulkoisiin ominaisuuksiin stereotyyppioina, muun muassa miesten matemaattisuutena, loogisena päättelykykyinä ja liike-elämäsuuntautuneisuutena, kun taas naiset nähdään taiteellisina, emotionaalisina ja kirjallisuuden suuntautuvina. Samassa tutkimuksessa huomattiin sekaryhmissä miesten keskeyttävän useasti naisen puheen, mutta harvemmin sama tapahtui toisinpäin. Tästä tutkijat päättelivät, että koska ensin mainittujen oletetaan olevan älykkäämpiä, loogisia ja rationaalisia, on seurauksena se, että miehet saavat enemmän mahdollisuuksia ja vaikuttavat enemmän tapahtumien kulkuun (Berger, Rosenholtz ja Zelditch 1980). Nämä puolestaan näkyvät arvostuksessa ja esimerkiksi palkkauksessa, sillä samantasoisesta suorituksesta miesten on huomattu saavan enemmän arvostusta (Correll ja Ridgeway 2003). Samankaltaisen huomion teki Foschi (1996), todeten sekasukupuolisen parin tasaveroisesta työskentelystä kohdistuvan tiukempia vaatimuksia naispuoliseen osallistujaan.

Sukupuolen ohella myös etninen tausta saattaa kulttuurissa vallitsevien stereotyyppien vuoksi vaikuttaa statukseen. Berger, Rosenholtz ja Zelditch (1980) totesivat tuohon maailmanaikaan vallalla olleita käsityksiä, joiden mukaan uutteruutta, luotettavuutta ja älykkyyttä pidettiin valkoihoisten piirteinä kun taas tummaihoisiin liitettiin taikausko, iloisuus ja musiikallisuus. Vuosikymmenien edetessä maailma on kehittynyt, mutta vielä 2010-luvulla vastaavat stereotypiat ovat olleet läsnä ja vaikuttavat sitä kautta yksilön statuksen muodostumiseen ja siten esimerkiksi mahdollisuuksiin edetä uralla (Ridgeway 2013). Vastaavia statukseen vaikuttavia havaintoja on tehty myös korkeamman koulutustason, eli niin sanotun ”valkokaulusluokan” osalta suhteessa työväenluokkaisiin, missä ensin mainittuun luokkaan kuuluvasta jo odotusarvoisesti luodaan kuva huolellisemmasta, fiksummasta, moraalisemmasta tai energisemmästä henkilöstä (Berger, Cohen ja Zelditch 1965).

2.1.2 Koulutus- ja ammattikokemus

Ulkoisiin statusominaisuuksiin perustuva arvojärjestys asettuu välittömästi uuden ryhmän aloittaessa toimintansa ryhmän jäsenten asettaessa tietoisesti tai tiedostamatta muut jäsenet sekä itsensä tehtävän suorituksen kannalta tärkeysjärjestykseen (Berger, Rosenholtz ja Zelditch 1980). Ulkoisiin ominaisuuksiin perustuvana status on melko pysyvä tila. Yhtenä syynä tähän ovat pitkällä aikavälillä omaksutut stereotyyppit, joita ryhmän jäsenet ovat elämänsä aikana ympäröivästä kulttuuristaan omaksuneet (Ridgeway 2013). Korkeamman koulutuksen, samoin kuin ammatillisen uran pituuden oletetaan tarjoavan paremman lähtökohdan selviytyä vaativasta projektista ja aloitettaessa uutta projektia ryhmän jäsenet alkavat automaattisesti luomaan keskinäistä "rankingia" ryhmän jäsenistä jo ennen kuin työskentelyä on edes päästy aloittamaan (Loch, Huberman ja Stout 2000).

2.2 Sisäiset statusominaisuudet

Sisäinen statusominaisuus on sidoksissa tiettyyn spesifiin tilanteeseen, esimerkiksi matemaattisen tehtävän ratkaisemiseen. Tilanteissa henkilön statuksen tila voi vaihdella siten, että jokaista tilannetta ja siitä suoriutumista arvioidaan erikseen ja se vaikuttaa statukseen (Berger, Rosenholtz ja Zelditch 1980). Näin ollen esimerkiksi ryhmän toteuttamassa projektissa erityinen statusominaisuus muotoutuu henkilön tekemien toimenpiteiden seurauksena. Muodollisella asemalla, johon luvussa 2.1 viitattiin, voi silti olla merkitystä myös spesifisen tilan osalta. Esimerkiksi projektiryhmän vastuullisella johtajalla on asemansa puolesta velvollisuus ottaa vastuuta, mikä voi näkyä statustilan nousuna myös formaalista syystä (esim. Cohen ja Zhou 1991).

2.2.1 Sisäisiin ominaisuuksiin perustuvan statuksen muodostuminen

Statukseen liittyen ryhmän keskinäisessä toiminnassa esiintyy periaatteita, jotka tuottavat jäsenten keskuudessa statuksen mukaista järjestymistä. Näitä ovat aktivaatio-, yhdistämis-, relevanssi- ja käänösperiaate (Cohen ja Zhou 1991). Seuraavassa tekstikappaleessa avataan nämä periaatteet, kuten Cohen ja Zhou (1991) ovat ne esittäneet.

Aktivaatiolla tarkoitetaan statuksen tilan uudelleen muodostumista, mikäli kyseessä on ollut jonkin keskeisen tehtävän suhteen vaikuttavaa toimintaa. Yhdistämisperiaate tarkoittaa sitä, että tietyssä tilanteessa useampi ominaisuus vaikuttaa. Ominaisuudet voivat olla myönteisiä tai kielteisiä ja näiden yhteisvaikutuksen myötä luodaan kokonaiskuva henkilön statuksen tilasta. Relevanssi eli tarkoituksenmukaisuuden periaate on joko tietyn spesifin tehtävän suorittaminen tai sitten niin sanottu todistamisen taakan tilanne. Ensin mainittu spesifi tehtävä voi olla esimerkiksi matemaattista kykyä vaativa ja jälkimmäisessä kyse on siitä, että vihjetä ryhmän jäsenten kyvyistä ei löydetä suoraan tiettyihin spesifeihin tehtäviin liittyen, vaan käsitystä muodostetaan etsimällä vihjeitä niin omista kuin muiden jäsenten kyvykkyyksistä. Käännösperiaate viittaa siihen, miten edellä mainitut ominaisuudet vaikuttavat ryhmän sisäiseen statusjärjestykseen. Käännöstilanteessa ryhmän jäsenet määrittelevät keskinäisen järjestyksensä keskinäisessä vuorovaikutuksessa. Tästä taas muodostuu tiettyjä oletuksia siihen, miten ryhmän jäsenet olettavat kunkin toimivan ryhmässä. Esimerkiksi millä tasolla kenenkin oletetaan osallistuvan aktiiviseen toimintaan, keneltä taas odotetaan hyväksyntää ryhmän yhteisiin suunnitelmiin tai päätöksiin, ja kenen odotetaan tekevän lopullisen päätöksen. (Cohen ja Zhou (1991)).

On myös huomattava, että ryhmien rakenne ja dynamiikka vaihtelevat. Cohen ja Zhou (1991) toteavat, että isossa organisaatiossa ulkoisten statusominaisuuksien merkitys kasvaa. He jatkavat toteamalla, että mitä pienemmäksi ja tavoitteeltaan spesifimmäksi ryhmä muodostuu, sitä tärkeämmäksi tekijäksi nousevat sisäiset statusominaisuudet. Täten ryhmän toiminnan jatkuessa pidempään ulkoisten statusominaisuuksien merkitys vähenee. Cohen ja Zhou (1991) nostavat esiin ulkoisista ominaisuuksista ainoastaan yhden statukseen vaikuttavan pysyvän tekijän, sukupuolen. Sen sijaan he mainitsevat sisäisissä statusominaisuuksissa tapahtuvan muutoksia jäsenten keskinäisessä arvoasteikossa pidempikestoisten ryhmätyötilanteiden tapauksessa. Organisaatiotasolla kulttuurin merkitys korostuu myös yksittäisen jäsenen sisäisen statuksen muodostumisessa. Esimerkiksi taustoiltaan monimuotoisten osallisten pienryhmätyöskentelyä käsittelevässä tutkimuksessa Van Dijk ym. (2017, s.66) korostivat erityisesti lähiesimiehen tai -johtajan merkitystä, mutta myös kaikkien ryhmän jäsenten vastuuta hyväksyvän, statuseroja kaventavan kulttuurin aikaansaamisessa (Van Dijk ym. 2017).

2.2.2 Henkilön ominaisuuksien vaikutus statuksen muodostumiseen

Miten henkilön persoonaan viittaavat ominaisuudet vaikuttavat statukseen? Esimerkiksi vuorovaikutustaitojen ja sosiaalisuuden on huomattu vaikuttavan oleellisesti henkilön saamaan statukseen. Wright, Giammarino ja Parad (1986) eivät suoranaisesti käsitelleet tutkimuksessaan sisäisiä statusominaisuuksia, kuten niitä edellä esitettiin (Cohen ja Zhou 1991), mutta heidän tutkimuksestaan voi löytää yhteneväisyyttä sisäisiin statusominaisuuksiin. Wright, Giammarino ja Parad (1986) tutkivat esimurrosikäisiä lapsia tullen johtopäätökseen, että prososiaaliset piirteet, kuten avuliaisuus, toisten kuuntelu, rehellisyys, huumorintaju ja kyky jakaa omistaan muille vaikuttavat statusta nostavasti. Andrei ym. (2015) puolestaan tekivät tutkimuksessaan havainnon aktiivisuuden positiivisesta vaikutuksesta statukseen ryhmätilanteessa. Vastaavasti aggressiivissävyisen vuorovaikutuksen, kuten verbaalisen uhkailun sekä toisaalta myös syrjäänvetäytyvyyden huomattiin laskevan statusta (Wright, Giammarino ja Parad 1986). Prinstein ja Cillessen (2003) puolestaan tekivät saman huomion 15–16-vuotiaille toteutetussa tutkimuksessa aggressiivisuuteen liitettävän suoran uhkailun suhteen. Jos suora toiminta johti vertaisarvostuksen laskemiseen, niin samassa tutkimuksessa Prinstein ja Cillessen (2003) tekivät kuitenkin havainnon verbaalisen aggressiivisuuden, esimerkiksi ilkeämielisen selän takana puhumisen statusta nostavasta vaikutuksesta vertaisten keskuudessa.

2.2.3 Ryhmän jäsenten muodostaman kokonaisuuden suhde yksittäiseen jäseneseen

Ryhmä koostuu jäsenistä, joiden yksilölliset ominaisuudet vaikuttavat siihen, millainen ryhmästä muodostuu. Tämä pätee myös siihen, millaisiksi jäsenten statukset muodostuvat (Wright, Giammarino ja Parad 1986). Yksittäisen jäsenen henkilökohtaiset ominaisuudet vertautuvat suhteessa ryhmäkohtaisiin ominaisuuksiin, jolloin puhutaan yksilön ja ryhmän keskinäisestä yhteensopivuudesta. Tämän yhteensopivuuden seurauksena jäsenen status ei riipu pelkästään aiemmissa alaluvuissa käsitellyistä yksilön statukseen vaikuttavista ominaisuuksista, vaan ominaisuudet tulee aina suhteuttaa kyseisen ryhmän kontekstiin. Jäsenen hyväksyminen osaksi ryhmää toteutuu sitä varmemmin, mitä useampi jäsenen ominaisuuksista kohtaa ryhmän muiden jäsenten ominaisuuksien kanssa. Vastaavasti poikkeavuus suhteessa muihin ryhmän jäseniin saattaa tehdä jopa yleisesti myönteisinä koetuista statusominais-

suuksista, kuten prososiaalisesta käyttäytymisestä tai aktiivisuudesta huolimatta henkilöstä ei-arvostetun ryhmän keskuudessa, mikä puolestaan laskee jäsenen statusta suhteessa muihin (Wright, Giammarino ja Parad 1986).

2.3 Kirjallisuuskatsaukset statuksen vaikutuksesta korkeakouluopintojen ja työelämän kontekstissa

Seuraavaksi tarkastellaan, millä tavoin statuksen on sekundaaritutkimuksissa havaittu vaikuttavan korkeakouluopintoihin. Tämän lisäksi tarkastellaan myös työelämäkontekstia, sillä korkeakouluopiskelun voi nähdä vastaavan monelta osin esimerkiksi asiantuntija-alojen toimintaa.

2.3.1 Status ja korkeakoulutukseen hakeutuminen tai opinnoissa pysyminen

Burrus ym. (2013) tarkastelivat 169 artikkelia opiskelijoiden pysymisestä alemman korkeasteen koulutuksessa muun muassa sosioekonomisen statuksen, vertaisten merkitysten, etnisen taustan ja niin sanotun ensimmäisen sukupolven statuksen lähtökohdasta. Viimeksi mainitulla Burrus ym. (2013) tarkoittavat sitä, ettei henkilöllä ole edeltävissä sukupolvissa koulutuksellista esikuvaa. Tarkastelemiensa tutkimusten pohjalta luomassaan mallissa Burrus ym. (2013) kokosivat yhteen tekijöitä, jotka joko pitävät opiskelijan kiinni opinnoissa tai työntävät opiskelijan pois opinnoista. Poistyyntävinä havaittiin periksiantaminen, joka puolestaan yhdistettiin edellä mainittuihin sosioekonomiseen taustaan sekä siihen, ettei lähipiiristä löytynyt akateemista esikuvaa, joko kaverin, sisarusten tai lähisuvun piiristä, mikä lopulta johti opiskelujen keskeytymiseen (Burrus ym. 2013). Vastaavia havaintoja sosioekonomisen statuksen vaikutuksesta kouluttautumiseen tekivät myös Xie, Fang ja Shauman (2015). Heidän tutkimuksensa liittyi Yhdysvaltain STEM-koulutukseen (*Science, Technology, Engineering, Mathematics*), josta he mainitsivat erityisesti sosioekonomisen statuksen vaikuttavan niin koulutukseen hakeutumiseen kuin itse opintojen etenemiseen liittyen. Lisäksi he totesivat, että alemmilla koulutusasteilla voidaan vaikuttaa alalle hakeutumiseen koulujen ja erityisesti opettajien toiminnan seurauksena, mutta myös perheen myötävaikuttaessa. Vaikutusta on myös kodin sijainnilla sekä naapurustolla (Xie, Fang ja Shauman 2015). Sa-

man näkemyksen jakoi kirjallisuuskatsauksessaan myös Bullock (2018) matematiikan koulutautumisen osalta: Kerättyään 742 artikkelin joukosta 39 aihetta laajemmin käsittelevää tutkimusta hän teki kaksi johtopäätöstä. Ensinnäkin erilaisista sosiaalisista taustoista tulevien opiskelua on tutkittu verrattain paljon. Toisena johtopäätöksenä hän totesi sosiaalisen luokittelun oleellisen merkityksen korkeakouluun matematiikan alalle päätymisessä tai pikemminkin päätyttä jäämisessä (Bullock 2018).

2.3.2 Status työelämäkontekstissa

Sosiaalisen taustan myötä muodostuvan statuksen lisäksi myös ulkoinen olemus näyttäisi vaikuttavan statukseen. Statuksen muodostumista yritysorganisaatioissa on tutkittu non-verbaalin käyttäytymisen lähtökohdista ja aihe on ollut johtamistutkimuksessa kiinnostuksen kohteena jo pidempään (Bonaccio ym. 2016). Bonaccio ym. (2016) kävivät läpi kirjallisuuskatsauksessaan 207 tutkimusta, ja heidän mukaansa esimerkiksi johtajien kehonkielen vaikutusta luottamuksen herättäjänä, naisten asemoitumista työelämässä tai työnhakijan olemuksen yhteyttä valituksi tulemiseen on tutkittu. Lisäksi Bonaccio ym. (2016) toteavat pukeutumisen ohella fyysisen olemuksen kuten pituuden, painon, ihonvärin sekä silmien ja hiusten värin vaikuttavan statuksen muodostumisen taustalla.

2.3.3 Sisäisten statusominaisuuksien näkyminen kirjallisuuskatsauksissa

Valtaosa kokooma-artikkeleista käsittelee ulkoisia statusominaisuuksia, pääasiassa sosioekonomiseen statukseen liittyen. Sisäisten statusominaisuuksien vaikutusta statukseen on tutkittu vähemmän. Kirjallisuuskatsauksessaan Simpson ja Willer (2015) tutkivat statusta yksilön myönteisenä pidettyjen ominaisuuksien, kuten altruismin ja prososiaalisen käyttäytymisen mukaisen toiminnan suhteesta ryhmän toimintaan. Erityisessä tarkastelussa heillä oli yksilön maine. Tarkasteltuaan 147 tutkimusta heidän huomionsa kohdistui niin psykologisiin kuin sosiologisiin tarkastelumalleihin. Ensin mainituissa kiinnitettiin huomio yksilön altruistisiin piirteisiin, kun määriteltiin yhteistyön ja prososiaalisen käyttäytymisen malleja. Jälkimmäisessä korostetaan tyypillisesti yksilöön ulkopuolelta kohdistuvia sosiaalisia voimia, kuten normit, mainejärjestelmät ja sosiaaliset verkostot (Simpson ja Willer 2015). Aiemmin luvussa 2.2.3 käsiteltiin ryhmän kokonaisuuden suhdetta yksittäiseen jäsenen statuksen kannalta.

Vastaavasti Simpson ja Willer (2015) mainitsivat sosiologisten mallien vaihtelevan ryhmätilanteen vaihtuessa, mikä puolestaan voi johtaa ristiriitaisuuksiin sosiologisten odotusten ja psykologisesti mielekkäinä pidettyjen statusominaisuuksien kesken. Myös Li, Chen ja Bladder (2016) totesivat, että statustutkimuksessa tulisi ottaa painokkaammin huomioon konteksti, jossa statusta arvioidaan.

2.4 Yhteenvetoa statuksen vaikutuksesta ja muodostumismekanismeista

Edellä esitettiin henkilön arvoaltaan eli statuksen muodostumiseen vaikuttavia tekijöitä. Näitä tarkasteltiin sekä ulkoisten että sisäisten statusominaisuuksien näkökulmasta. Lisäksi arvioitiin henkilön omien absoluuttisten ominaisuuksien merkitystä ja statukseen vaikuttavaa suhteellista näkökulmaa, jossa ympäröivät ihmiset luovat viitekehyksen statuksen muodostumiseen. Luvusta 2.3 voidaan tehdä johtopäätös, jonka mukaan valtaosa kokooma-artikkeleista keskittyy nimenomaan ulkoisiin statusominaisuuksiin. Edellä mainitut havainnot toimivat lähtökohtina siihen, miten aihealuetta tullaan tutkimaan tämän opinnäytteen systemaattisessa kirjallisuuskartoituksessa (Luku 4). Ennen sitä tarkastellaan itse tutkimusmenetelmää.

3 Systemaattinen kirjallisuuskartoitus

Tämän opinnäytteen menetelmällisenä valintana on systemaattinen kirjallisuuskartoitus. Tässä luvussa käsitellään systemaattinen kirjallisuuskartoitus menetelmätasolla ja luvussa 4 sitä käsitellään tämän opinnäytteen kontekstissa. Systemaattisen kirjallisuuskartoituksen prosessi noudattaa tässä tutkimuksessa mallia, jonka Petersen ym. (2008) ovat muodostaneet, ja jota Petersen, Vakkalanka ja Kuzniarz (2015) myöhemmin päivittivät yhtenäisen menetelmällisen linjauksen varmistamiseksi.

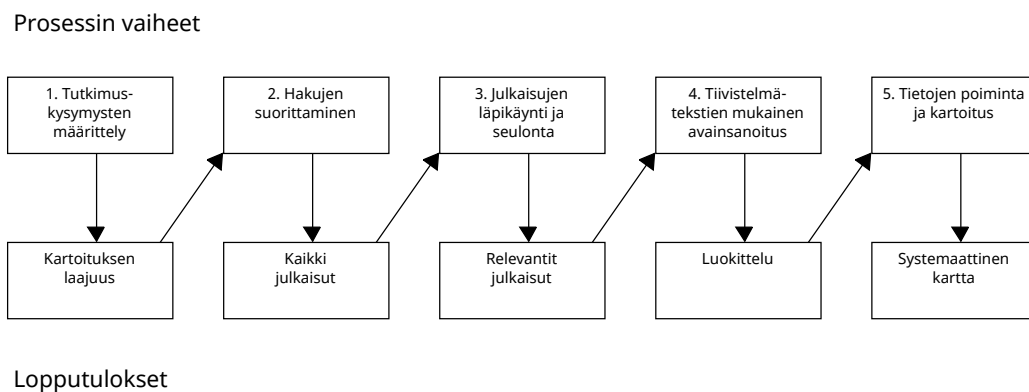
Systemaattisen kirjallisuuskartoituksen tavoitteena on tarjota kattava kuva valitun aihealueen tutkimuksesta. Tähän liittyen voidaan tutkia, millaista aihealueen tutkimus on ollut, kuinka paljon tutkimusta on tehty tietyinä ajanjaksona, miten tutkimusta on toteutettu maantieteellisesti tarkastellen ja missä julkaisufoorumeissa valitun aihealueen tutkimuksia on julkaistu (Petersen ym. 2008). Alun perin systemaattista kirjallisuuskartoitusta on käytetty lääketieteessä tutkimukseen perustuvan tiedon lähteenä, mutta sittemmin menetelmä on ollut enenevässä määrin käytössä myös ohjelmistonkehityksen ja -suunnittelun alalla (Kitchenham, Dyba ja Jorgensen 2004). Menetelmällisenä ratkaisuna kirjallisuuskartoituksen käyttö on laajentunut, ja sitä hyödynnetään esimerkiksi tohtoriopiskelijoiden aloittaessa tutkimuksen tekoa uuden tutkimusalueen parissa (Petersen, Vakkalanka ja Kuzniarz 2015, s.2–3).

3.1 Systemaattisen kirjallisuuskartoituksen ja -katsauksen erot

Systemaattista kirjallisuuskartoitusmenetelmää ei tule sekoittaa systemaattiseen kirjallisuuskatsaukseen. Jälkimmäisen tarkoituksena on etsiä kootusti tiettyyn tutkimusaihealueeseen liittyvien hypoteesien tuloksia (Salminen 2011), kun taas ensin mainitun tavoitteena on hankkia laaja-alainen tieto tarkasteltavan aihealueen tutkimuskentän laajuudesta ja trendeistä (Petersen, Vakkalanka ja Kuzniarz 2015)). Tämä tulee ottaa huomioon niin tutkimuskysymysten asettelussa kuin hakuprosessissa. Kitchenham, Brereton ja Budgen (2010) nostavat esiin kirjallisuuskartoituksen hyödyt myös oppimisessa ja jatkotutkimusaiheiden löytymisessä. Seuraavaksi tarkastellaan systemaattisen kirjallisuuskartoituksen vaiheita.

3.2 Systemaattisen kirjallisuuskartoituksen vaiheet

Petersen ym. (2008) mukaan kirjallisuuskartoituksen voidaan nähdä etenevän monivaiheisena prosessien sarjana kuviossa 1 esitetyn prosessimallin mukaisesti. Heidän mukaansa prosessi alkaa tutkimuskysymysten määrittelyllä, jonka seurauksena voidaan arvioida kartoitettavien kohteiden laajuus. Prosessin seuraavassa vaiheessa tehdään haku ennalta määriteltyihin artikkelitietokantoihin, minkä perusteella saadaan tarkasteltavaksi kattava kokonaisuus hakuun liitettyjä artikkeleja (Petersen ym. 2008). Tietokantoihin tehtyjen hakujen tuloksena on yleensä moninkertainen määrä julkaisuja tutkimuskysymysten kannalta relevantteihin artikkeleihin verrattuna ja tästä syystä tulee ennalta huolellisesti määrittellä, millä kriteereillä julkaisut otetaan mukaan ja mitkä taas rajataan tutkimuksen ulkopuolelle (Petersen ym. 2008). Ennalta määriteltyjen ehtojen mukaisesti toteutetaan artikkelien läpikäynti, jonka seurauksena voidaan valikoida mahdollisesti suurestakin määrästä oleelliset artikkelit (Petersen ym. 2008).

Kuvio 1. Systemaattisen kirjallisuuskartoituksen prosessi (Petersen ym. 2008, s.2) (Suomenos tekijän.)

Valikoitujen artikkelien keräämisen jälkeen niille voidaan toteuttaa avainsanoitus, mikä tapahtuu perehtymällä artikkelin tiivistelmätekstiin tutkimuskysymysten kannalta oleellisten sanojen ja käsitteiden osalta (Petersen ym. 2008). Tarvittaessa perehdytään myös johdantoon ja pohdintaan. Avainsanoituksen avulla tutkija pystyy tunnistamaan tutkimuksen kontekstin sekä luomaan aiheeseen liittyvän skeeman. Edelleen yhdistelemällä usean tutkimuksen avainsanoja voidaan saada korkeatasoisempi käsitys tutkimusalueen luonteesta, mikä

osaltaan helpottaa käsitteellisen luokittelun prosessia (Petersen ym. 2008). Lisäksi systemaattisessa kirjallisuuskartoituksessa voidaan toteuttaa artikkelityyppien luokittelu Wieringa ym. (2006) esittämän mallin mukaisesti (Petersen ym. 2008). Mainittu malli on avattu tarkemmin seuraavassa alaluvussa (luku 3.3). Edellisten vaiheiden seurauksena voidaan toteuttaa tietojen poiminta ja kartoitus, josta lopulta saadaan luotua systemaattinen kartta (Petersen ym. 2008).

3.3 Artikkelityyppien mukainen luokittelu

Systemaattisessa kirjallisuuskartoituksessa voidaan tehdä tyyppiluokittelu ennalta asetetun luokituksen mukaan. Tämän myötä kirjallisuuskartoituksista saadaan keskenään vertailukelpoisia (Petersen ym. 2008). Wieringa ym. (2006) luokittelee artikkelit kuuteen kategorialuokkaan: arviointitutkimukset, ratkaisuehdotustutkimukset, validointitutkimukset, filosofiset artikkelit, mielipidetutkimukset ja kokemukseen perustuvat tutkimukset. Nämä kuusi kategorialuokkaa avataan seuraavaksi, kuten Wieringa ym. (2006) ovat esittäneet.

Arviointitutkimuksella tarkoitetaan olemassa olevan tai kehitysvaiheessa olevan ilmiön tai kohteen tutkimusta. Tutkimuksen toteutus ja ratkaisukäytänteet ovat arvioitavissa toteutuksen hyötyjen ja haittojen näkökulmasta. Tutkimuksessa ilmiöön liittyvä ongelma esitellään ja siitä tehdään huomiot johtopäätöksissä muu alan tutkimus huomioiden. Tyypillisesti käytettäviä menetelmiä arviointitutkimuksessa ovat tapaustutkimukset, kenttätutkimukset ja kokeet sekä kyselytutkimukset.

Ratkaisuehdotustutkimuksessa tutkimuksen ongelmaan ehdotetaan uutta ratkaisumallia tai muokataan ratkaisua nykykäytäntöön paremmin sopivaksi. Ratkaisun mahdolliset hyödyt ja sovellettavuus esitetään esimerkein tai argumentoiden.

Validointitutkimuksen kohteena olevat käytännöt ovat uusia, eikä niitä ole toteutettu vielä käytännössä. Tutkimuksen käytännöt ovat kokeellisia, esimerkiksi laboratoriossa suoritettuja. Tutkimuksessa määritellään tekniikka, jota käytetään ja sitä täytyy peilata vastaavaan tutkimukseen. Lisäksi tulee kriittisesti tarkastella, mikä lisäarvo tutkimuksella on suhteessa aiempaan, toisin sanoen, tuoko validointitutkimus lisäarvoa jo olemassa olevaan tutkimustietoon.

Filosofiset tutkimukset tuottavat yleensä tietoa uudesta tavasta ajatella asioita, esimerkiksi uuden käsitteellisen viitekehyksen rakentamisesta. Tutkimuksessa hahmotellaan uusi tapa tarkastella olemassa olevia asioita ja ilmiöitä, mikä tapahtuu käsitteellisen viitekehyksen tai taksonomian muodossa.

Mielipideartikkelit sisältävät kirjoittajan mielipiteen tutkimuksen kohteena olevasta ilmiöstä. Tällöin arviointikriteerinä tarkastellaan, onko kirjoituksen tavoitteena herättää keskustelua tai onko mielipide jollain tavoin yllättävä. Tutkimuksessa ilmaistaan jonkun henkilökohtainen mielipide tietystä tekniikasta, esimerkiksi onko tutkimukseen liittyvä menetelmä hyvä vai huono, tai miten asiat pitäisi tehdä. Näissä ei huomioida olemassa olevia tutkimuksia ja niihin liittyviä tutkimusmenetelmiä.

Kokemusartikkelit antavat selityksen sille, miten jokin asia on toteutettu käytännössä. Tutkimus kertoo mitä ja miten jotain on käytännössä tehty. Kokemusartikkelissa täytyy näkyä kirjoittajan henkilökohtainen kokemus.

4 Tutkimuksen toteutus

Status on käsitteenä melko laajasti määriteltävissä ja sitä voidaan arvioida monesta eri lähtökohdasta. Tässä tutkimuksessa rajoitutaan käsittelemään statusominaisuuksia ja niihin liitettäviä odotustiloja (Berger, Cohen ja Zelditch 1965). Toinen rajaus tehdään korkeakoulu-ympäristössä tapahtuvaan opiskeluun. Näihin liittyen otetaan tarkasteluun ensinnäkin opiskeluun liittyvät tekijät, mutta myös opetus, joka voi olla läsnä esimerkiksi opiskelijoiden ryhmätyöskentelyn taustalla. Opintojen edetessä esimerkiksi projektimuotoiset opintojaksot ovat opiskelijoita työelämän vaatimukseen valmentavia kokonaisuuksia. Opintojaksoilla opiskelija etenee kurssin tavoitteiden mukaisesti kohti vaadittua tavoitetta yhteistyössä muiden opiskelijoiden kanssa. Ryhmässä tapahtuvassa opiskeluprosessissa yksittäisen henkilön kokemus itsestään ja näkemys muista luo verrattain merkittävät raamit sille, miten ryhmätyöprosessi etenee. Edellä mainittu puolestaan on kytkeytynyt ulkoisten ja sisäisten statusominaisuuksien myötä statukseen, kuten luvun 2 teoreettisessa viitekehyksessä mainittiin. Edellä mainitut luovat taustaa tutkimuskysymyksille. Kitchenham ja Charters (2007) painottavat tutkimuskysymyksen asettelun tärkeyttä, ennen kuin systemaattisen kirjallisuuskartoituksen hakua lähdetään toteuttamaan. Esiselvityksenä tehdyssä hakuvaiheessa tutustuttiin primääritutkimusten ohella myös aihealueen sekundaaritutkimukseen. Päivämäärällä 20.2.2022 toteutetun alustavan hakulauseen perusteella sekundaaritutkimuksiin perehtymisen myötä saattoi huomata niiden käsittelevän pääasiassa sosioekonomisen aseman ja taustan vaikutusta koulutukseen (ks. luku 2.3 ja luku 2.4). Sen sijaan tarkastelussa täysin huomiotta oli jäänyt esimerkiksi sisäisen statusominaisuuden merkitys tai sen muotoutuminen opiskeluihin liittyen. Täten aihealueen primääritutkimuksia kartoittavalle kartoitukselle on tässä kontekstissa tarvetta.

4.1 Tutkimuskysymykset

Tämän tutkimuksen tavoitteena on systemaattisen kirjallisuuskartoituksen keinoin määritellä, miten statusominaisuuksia korkeakouluopiskelun kontekstissa on tutkittu vuodesta 2012 vuoden 2022 maaliskuuhun tarkasteltavalla aikajaksolla. Tämän opinnäytteen tutkimuskysymyksiä ovat seuraavat:

1. Miten ulkoiset ja sisäiset statusominaisuudet näkyvät korkeakouluopiskeluun liittyvässä tutkimuksessa?
2. Missä foorumeissa ja milloin aiheeseen liittyvää tutkimusta on tehty?
3. Missä aiheeseen liittyvää tutkimusta on tehty maantieteellisesti?
4. Millaisia tutkimukset ovat Wieringan (2006) artikkeliluokituksen mukaan?
5. Mihin tieteenaloihin tai oppiaineisiin tutkimukset ovat keskittyneet?
6. Mihin opiskelutilanteeseen tai -kontekstiin liittyen statusta tutkitaan?

4.2 Hakustrategia

Artikkelien rajaaminen tutkimuskysymysten kannalta oleellisiin tapahtui käsitteellistämällä haku kolmeen pääluokkaan. Ensimmäisessä pääluokassa aihe rajattiin teoreettisen viitekehysten (ks. luku 2) mukaisesti joko statusominaisuuksiin (*“status characteristics”*) tai odotustiloihin (*“expectation states”*). Ensimmäisen pääluokan käsitteen täytyi ilmetä jo artikkelin otsikossa tai tiivistelmätekstissä (ks. tarkemmin liite A). Toisessa pääluokassa tarkastelu rajattiin koskemaan korkeakoulukontekstia (*“higher education”*, *“university”*, *“tertiary education”*), ja kolmannessa vaiheessa aihealue sidottiin opiskelun tai opetuksen kontekstiin (*“student”*, *“learning”*, *“teaching”*) taulukon 1 mukaisesti.

Käsite	Haussa käytetyt termit ja synonyymit	
statusominaisuus	(<i>“status characteristics”</i> OR <i>“expectation states”</i>)	AND
korkeakoulu	(<i>“higher education”</i> OR <i>university</i> OR <i>“tertiary education”</i>)	AND
opiskelu	(<i>student</i> OR <i>learning</i> OR <i>teaching</i>)	

Taulukko 1. Kirjallisuuskartoituksen hakulauseessa oli kolme pääluokkaa, joista ensimmäinen liittyi statusominaisuuksiin, toinen korkeakoulukontekstiin ja kolmas opiskeluun.

4.2.1 Hakujen kehittyminen

Alustavat artikkelihaut toteutettiin Google Scholar -hakupalvelimella 20.2.2022. Alustavien hakujen yhteydessä tarkasteltiin jo olemassa olevia kirjallisuuskartoituksia ja -katsauksia, ja niitä on käsitelty soveltuvien osin luvussa 2.3. Näin pystyttiin varmistamaan, ettei valitusta aihepiiristä ole jo tehtynä kartoitustutkimusta.

Ensimmäisen alustavan haun jälkeen tehtiin hakuun täsmennystä, jotta tutkimuskysymyksiin voitiin vastata mahdollisimman tarkasti. Toinen testihaku toteutettiin 25.2.2022 ja kolmas 3.3.2022. Toisen haun tulos oli yli 15 000 ja kolmannen noin 14 000, mitä voi pitää pro gradun laajuutta ajatellen suurena. Neljänteen testihakuun 10.3.2022 tehtiin aikarajaus, jonka perusteella mukaan päädyttiin ottamaan julkaisut vuodesta 2012 alkaen. Tuloksena oli noin 3000 tutkittavaa artikkelia. Edellä mainittujen hakulauseiden kehitymisprosessi on nähtävissä liitteessä A.

4.2.2 Valitut tietokannat ja lopullinen hakulause

Tässä opinnäytteessä kyse on oppiainerajat ylittävästä tutkimuksesta. Tästä syystä mukaan on otettu useita artikkelitietokantoja. Tietokantojen valintaan vaikuttivat sekä aiempi tähän aihealueeseen verrattavissa oleva kartoitustutkimus (Riebe, Girardi ja Whitsed 2016) että alustavista hakutoteutuksista saadut havainnot. Lopullinen haku eri tietokantoihin toteutettiin 17.3.2022. Erona aiempiin hakuihin statukseen viittaavat käsitteet haettiin artikkelien tiivistelmätekstistä, kun muiden käsitteiden osalta riitti, että ne löytyisivät osana artikkelia. Mukaan valittiin seuraavat tietokannat: **ACM Digital Library, CiteSeerX, ERIC, IEEE, ScienceDirect, SpringerLink, Taylor & Francis Online, Web of Science, Wiley Online Library**, sekä **Scopus**, joka itse asiassa toimii tieteellisten julkaisujen hakupalvelimena, tarjoten kuitenkin artikkelien metatiedot tiivistelmiseen. Kooste hakulauseista tietokannoitain on nähtävillä liitteessä B. Lopullisen haun tuloksena oli 1155 tarkemmin perehtymistä vaativaa artikkelia, jota voi pitää kohtuullisena pro gradun työmäärää ajatellen. Lopulliset tietokantakohtaiset hakutulokset ovat nähtävillä taulukossa 2.

Tietokanta	Hakutulos
Scopus	163
ScienceDirect	532
SpringerLink	261
ERIC	18
Taylor & Francis online	23
IEEE	4
ACM DL	14
CiteSeerX	73
Web of Science	40
Wiley OL	27
Yhteensä	1155

Taulukko 2. Hakutulokset eri tietokannoista.

4.3 Valintakriteerit

Systemaattisessa kirjallisuuskartoituksessa tulee määrittää kriteerit, joiden mukaan artikkelit joko hyväksytään tai hylätään. Näiden kriteerien puitteissa pystytään suodattamaan hakutuloksista tutkimuskysymysten kannalta oleelliset artikkelit (Petersen ym. 2008). Tässä opinnytteessä tarkastellaan statusominaisuuksiin (*engl. status characteristics*) tai niihin liittyviin odotustiloihin (*engl. expectation states*) korkeakoulun opiskelukontekstissa liitettävää tutkimusta viimeisten kymmenen vuoden ajalta.

Artikkelien hyväksymiskriteerit:

- Artikkelit käsittelee statusominaisuuksia ja/tai niihin liittyviä odotustiloja korkeakouluopiskelun kontekstissa.
- Artikkelit on vertaisarvioitu primaaritutkimus.

Artikkelien hylkäyskriteerit. Artikkelia ei otettu mukaan tämän tutkimuksen kartoitukseen, mikäli jokin seuraavista toteutui:

- Artikkelit ei ole saatavilla englanniksi.
- Artikkelit ei ole saatavilla ilmaiseksi joko avoimena tai Jyväskylän yliopiston tunnuk-
silla.
- Artikkelit ei ole saatavilla digitaalisesti.
- Artikkelit on julkaistu ennen vuotta 2012.
- Kirjat ja grey literature¹.

4.4 Aineiston hallinta, käsittely ja analysointi

Tietokannoista haun jälkeen hakutulokset ladattiin paikalliselle palvelimelle jatkokäsittelyä varten. Tiedostomuodot, joilla hakutulokset tallennettiin, riippui artikkelitietokannasta. IEEE Xplorer-, Scopuksen, SpringerLinkin ja Web of Sciencen tietokannoista hakutiedot ladattiin .csv (*comma separated value*) -muotoisena. ACM Digital Library-, ERIC-, Wiley Online-, Taylor & Francis Online-tietokannoista lataus tehtiin .bib -muodossa. Science Direct-tietokannasta tiedot ladattiin .ris -muodossa.

Aineiston läpikäynnissä kaikki edellä mainitut artikkelitietokantatiedot liitettiin yhteen Excel-tiedostoon omille välilehdilleen. Artikkelitietoihin liittyi artikkelin nimi, julkaisuvuosi sekä jokin koodeista 0/1/2/d. Hyväksytyt artikkelit merkattiin koodilla 1, hylätyt artikkelit koodilla 0 ja epävarmat artikkelit koodilla 2 jatkotarkastelua varten. Lisäksi duplikaattitiedot merkattiin koodilla d. Kaikki koodilla 1 tai 2 merkatut artikkelit tallennettiin pdf-tiedostona (*portable document format*) paikalliselle palvelimelle myöhempää tarkastelua varten. Koodilla 2 merkatut artikkelit otettiin uuteen tarkasteluun. Tällöin perehdyttiin tiivistelmätekstin lisäksi artikkelin kokotekstiin, jotta voitiin määrittää, hyväksytäänkö artikkeli mukaan. Tämän vaiheen jälkeen koodilla 1 merkattujen artikkelien osalta Excel-tiedostoon lisättiin uusi välilehti, johon merkittiin artikkelin tietokentät, muun muassa artikkelin nimi, kirjoittaja(t), julkaisuvuosi ja -foorumi. Kattavamman kuvan tietokentistä saa taulukosta 3.

1. Termillä grey literature viitataan tekstiin, joka ei ole tekstintuottajan pääasiallista toimintaa. Esimerkkeinä tekstin tuottajista ovat hallinnolliset elimet, korkeakoulut, liike-elämän toimijat ja teollisuuden tuottama materiaali joko sähköisessä muodossa tai painettuna materiaalina. <https://libguides.exeter.ac.uk/c.php?g=670055&p=4756572>

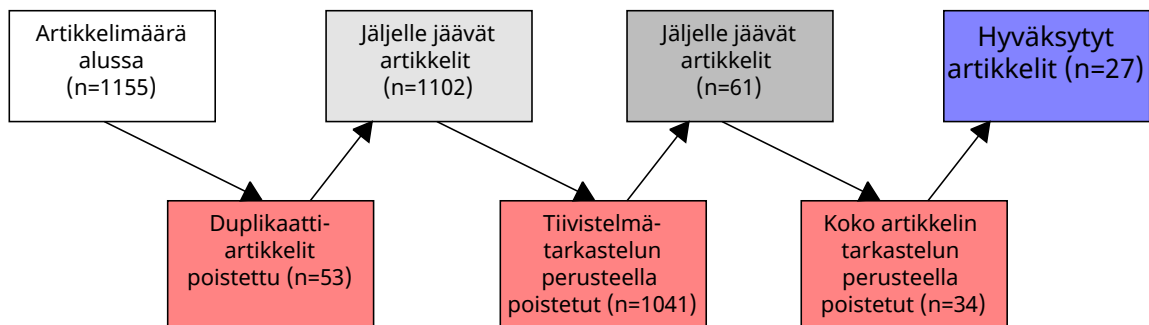
Tietokantahakujen tulokset käytiin läpi hakutulosten mukaisessa järjestyksessä siten, että vähiten hakutuloksia tuottaneet tietokannat tarkastettiin ensin. Artikkelien analysointi sekä tiivistelmien että kokotekstiin perehtymisen osalta toteutettiin manuaalisesti.

Tietokenttä	Arvo	Tutkimus- kysymys (RQ)
Artikkeli id	numerointi	
Otsikko	artikkelin nimeke	
Kirjoittaja	artikkelin kirjoittaja(t)	
Tietokanta	tietokanta, josta artikkeli löytyi	
Statuspiirteet	Miten ulkoiset ja sisäiset statusominaisuudet näkyvät korkeakouluopiskeluun liittyvässä tutkimuksessa?	RQ1
Avainsanat	artikkelin avainsanat	
Vuosi	artikkelin julkaisuvuosi	RQ2
Julkaisu	artikkelin julkaisufoorumi	RQ2
Sijainti	tutkimuksen maantieteellinen sijainti	RQ3
Luokitus (Wieringa)	artikkelin luokittelu Wieringan mukaan	RQ4
Oppiaineet	maininta, jos liittyy tiettyyn tieteenalaan tai oppiaineeseen	RQ5
Opiskelu- konteksti	maininta, jos liittyy tiettyyn opiskelutilanteeseen	RQ6
DOI	doi-tunnistetieto	
Osoite	url-osoite, josta artikkeli on haettu	

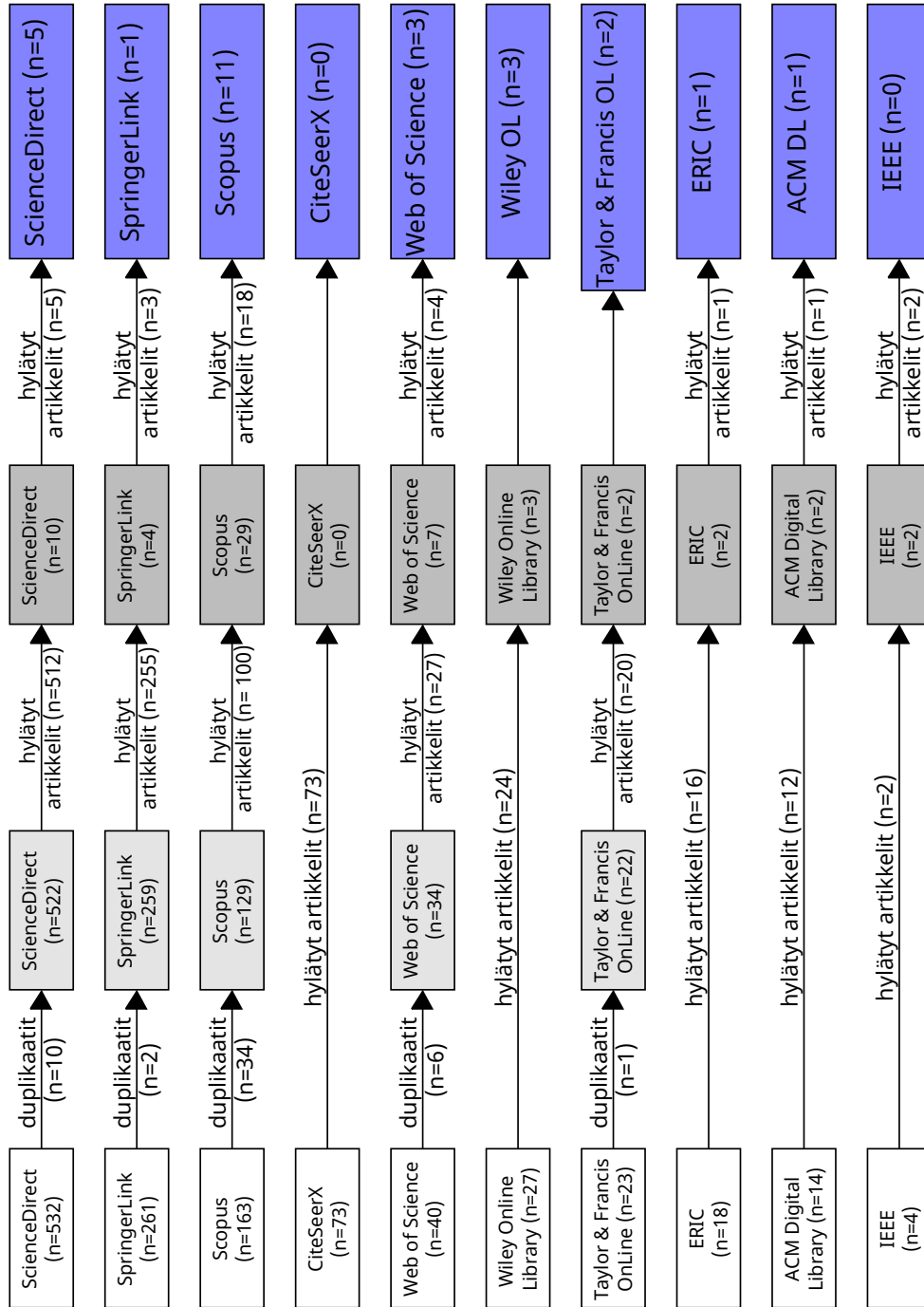
Taulukko 3. Hyväksytyjen artikkelien analysointiin käytetyn taulukon tietokentät.

4.5 Hyväksytyt artikkelit

Lopullisten tietokantahakujen (ks. liite B) tuloksena saatiin 2187 hakutulosta. Aikarajauksella vuodesta 2012 alkaen kerätyistä tutkimuksista aineiston määräksi muodostui 1155 hakutulosta. Tuloksista poistettiin 53 duplikaattiartikkelia. Sen jälkeen toteutettiin tiivistelmätarkastelut ja artikkelien hylkäyskriteerien perusteella poistettiin 1041 artikkelia. Tiivistelmätarkastelun jälkeen toteutettiin artikkelien kokotekstiin perehtyminen, jonka myötä jäljellä olevista artikkeleista hylättiin 34. Mainittujen vaiheiden myötä lopulliseksi analysoitavaksi määräksi muodostui 27 artikkelia. Kuviossa 2 on yhteenveto edellä mainitusta. Sama prosessi on kuvattu yksityiskohtaisemmin artikkelitietokantakohtaisesti kuviossa 3.

Kuvio 2. Artikkelien seulonnan yhteenveto kaikista artikkelitietokannoista.

Kuvio 3. Artikkelien seulontaa kymmenestä eri artikkelitietokannasta.

4.6 Luotettavuustarkastelu

Petersen, Vakkalanka ja Kuzniarz (2015) mainitsevat, että luotettavuustarkastelua tulisi toteuttaa kuvailevuusvaliditeetin, teoreettisen validiteetin ja tulkintaan liitettävän validoinnin osalta. Lisäksi tulisi huomioida tutkimuksen toistettavuuteen liittyviä tekijöitä (Petersen, Vakkalanka ja Kuzniarz 2015).

Kuvailevan validiteetin osalta tulee huomioida, että tutkimusmenetelmän ja siihen liittyvät toimenpiteet kuvataan mahdollisimman tarkasti ja objektiivisesti (Petersen, Vakkalanka ja Kuzniarz 2015). Käsillä olevassa luvussa 4 näin on pyritty toimimaan. Teoreettisen validiteetin tarkastelun osalta tutkijan työskentelyyn vaikuttaa inhimillisiä tekijöitä kaikessa laadullisessa tutkimuksessa, myös systemaattisen kirjallisuuskartoituksen tapauksessa. Tämä voi vaikuttaa muun muassa tutkimuksen alkuvaiheessa valikoituihin ja toteutettuihin hakulauseisiin. Näiden osalta validiteettia on pyritty parantamaan hakemalla vastaavan aihealueen tutkimustietoa artikkelitietokantavalinnoista (Riebe, Girardi ja Whitsed 2016). Validiteettia on pyritty parantamaan myös hakuvaiheen aikaisilla opinnäyteohjausten keskusteluilla sekä tekemällä useampia testihakuja ennen lopullisia tietokantahakuja. Hakuhistoria on tarkemmin nähtävillä liitteessä A. Petersen, Vakkalanka ja Kuzniarz (2015) toteavat, että teoreettista validiteettia voisi parantaa myös lumipallomenetelmällä. Sillä tarkoitetaan, että saatujen artikkelien lähdeviitteiden perusteella olisi jatkettu edelleen artikkelihakuja ja edelleen uusien artikkelien tarkasteluja. Lumipallomenetelmän toteutus ei kuitenkaan ollut mahdollista pro gradun laajuus huomioon ottaen. Haun tuloksena saatuja artikkeleja oli itsessään 1155, mikä pelkästään tiivistelmien manuaalisen analysoinnin osalta oli aikaa vievä toimenpide. Tutkimuksen toistettavuus vaikuttaa osaltaan validiteettiin. Tästä syystä tämän tutkimuksen vaiheet on pyritty avaamaan seikkaperäisesti ja siten, että tutkimus olisi mahdollista toistaa tässä opinnäytteessä kuvatulla tavalla, kuten Petersen, Vakkalanka ja Kuzniarz (2015) ohjeistavat.

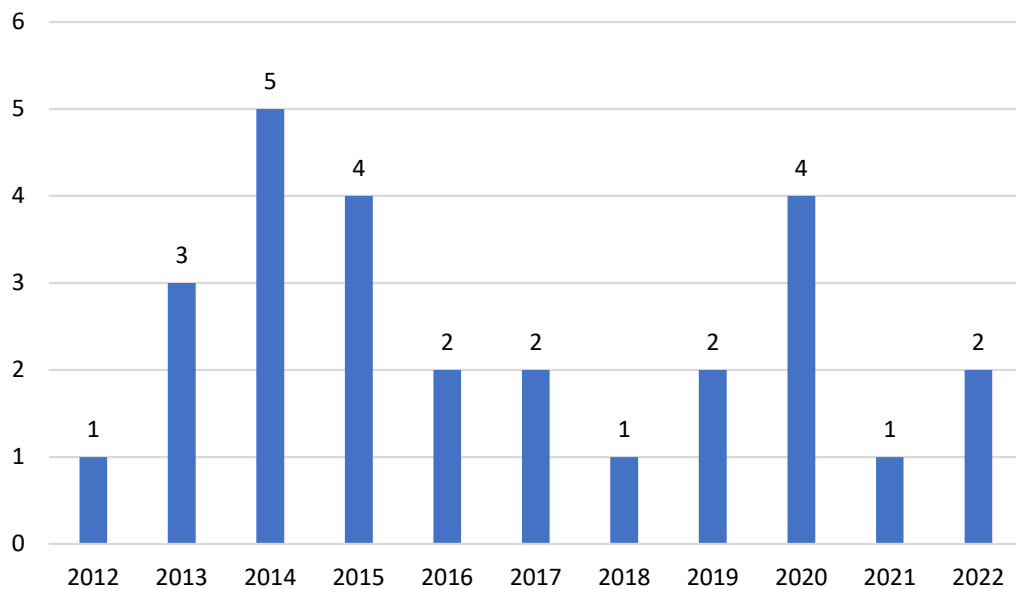
Artikkelien läpikäyntiin liittyy tutkijalähtöistä päätöksentekoa, mikä tarkoittaa, että mahdollisimman tarkasti kuvatusta menetelmällisestä toteutuksesta huolimatta toinen tutkija saattaisi päätyä jossain määrin erilaiseen ratkaisuun artikkelien hyväksymisen tai hylkäämisen osalta. Tämän tutkimusaiheen sisältöön liittyen etenkin opiskelua käsiteltäessä on vaikea asettaa rajaa siihen, mitkä tekijät vaikuttavat korkeakouluopiskelijan opiskeluun. Opiskelua voi tapahtua formaalin opiskelutilanteen lisäksi myös lukuisissa informaaleissa yhteyksis-

sä (esim. Krokfors ja Vitikka 2011). Tätä teoreettiseen validiteettiin liittyvää riskiä voidaan pienentää kahden tutkijan samanaikaisesti toteuttamana artikkelien tarkasteluna (Petersen, Vakkalanka ja Kuzniarz 2015). Tämän tutkimuksen puitteissa sitä ei kuitenkaan toteutettu, sillä pro gradu -opinnäyte tehdään lähtökohtaisesti yksin.

5 Tulokset

Tässä luvussa esitellään hyväksytyjen artikkelien vuosittaiset julkaisumäärät ja -foorumit sekä tutkimusten maantieteellinen sijainti. Lisäksi tehdään artikkeliluokittelu. Tulosluvussa tarkastellaan myös, miten statusta on käsitelty ulkoisten ja sisäisten statusominaisuuksien osalta sekä sitä, missä oppiaineissa ja millaisissa opiskelukonteksteissa aihetta on tutkittu.

Tutkimuskysymykset esiteltiin luvussa 4.1 ja artikkelien hyväksymiskriteerit luvussa 4.3. Hyväksymiskriteerien mukaisia artikkeleita vuosien 2012–2022 väliseltä ajanjaksolta löytyi 27. Vuodesta 2012 alkaen artikkeleita on ilmestynyt vuosittain 1–5. Vuonna 2014 julkaistiin viisi artikkelia, mikä on ajanjakson suurin vuosikohtainen määrä. Tuloksia tarkasteltaessa tulee huomioida, että lopullinen artikkelihaku toteutettiin 17.3.2022, minkä seurauksena vuotta 2022 koskevat tulokset käsittävät ainoastaan alkuvuonna julkaistut artikkelit. Kuviossa 4 on nähtävillä vuosittaiset artikkelimäärät.

Kuvio 4. Hyväksytyjen artikkelien julkaisumäärät vuosina 2012–2022.

5.1 Julkaisut eri julkaisufoorumeissa vuosina 2012-2022

Tutkimuskysymyksessä kaksi haettiin vastausta kysymykseen, missä julkaisufoorumeissa ja milloin aiheeseen liittyvää tutkimusta on tehty. Artikkelit jakautuivat laajasti eri julkaisufoorumeille. Social Science Research -julkaisufoorumilla artikkeleja oli julkaistu yhteensä kuusi. Muut hyväksytyistä artikkeleista olivat julkaisufoorumiensa ainoita. Yhteenveto kaikista julkaisufoorumeista löytyy taulukosta 4. Yksityiskohtaiset tiedot julkaisufoorumeista lyhenteineen sekä julkaisupaikkoineen ja jufo-luokituksineen löytyvät liitteestä C.

5.2 Maantieteellinen sijainti

Eniten tutkimusta oli tehty Yhdysvalloissa, yhteensä 19 artikkelin verran. Muita valtioita olivat Etelä-Korea, Japani, Kiina, Venäjä, Belgia, Hollanti, Iso-Britannia ja Italia, joista jokaisesta oli ilmestynyt yksi artikkeli (Kuvio 5). Tarkasteltaessa maantieteellistä sijaintia kaikki artikkelikirjoittajat huomioiden voidaan todeta, että myös Kanadassa, Intiassa, sekä Norjassa on aiheeseen liittyen tehty tutkimusta. Lisäksi Yhdysvaltojen, Hollannin, Belgian osuus tutkimuksissa kasvoi (Kuvio 6).

5.3 Julkaisujen artikkelityypit

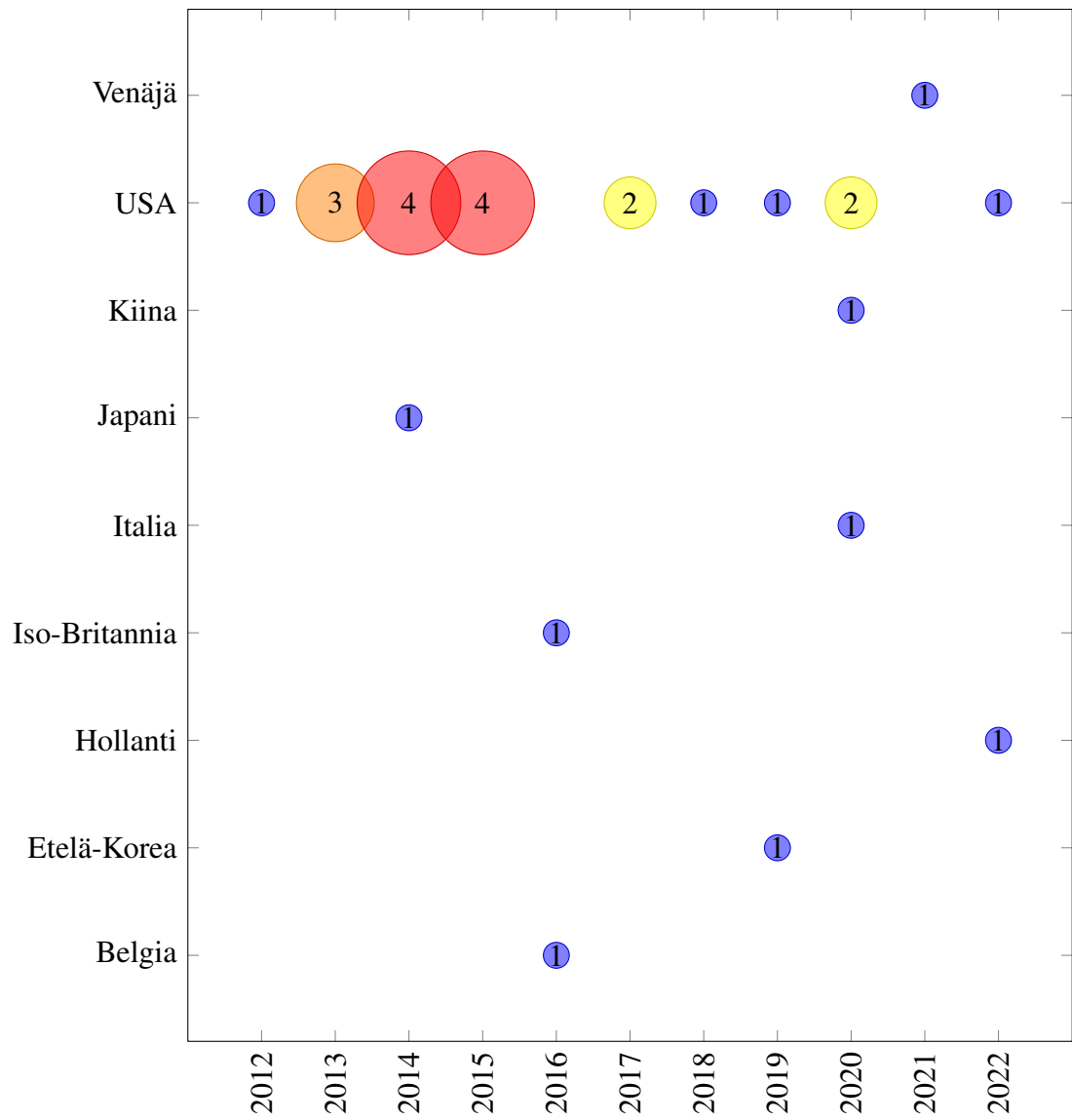
Hyväksytyissä artikkeleissa oli eniten arviointitutkimuksia (n=22). Validointitutkimuksia oli kolme ja ratkaisututkimuksia sekä mielipideartikkeleita yksi. Artikkelityyppien vuosittaiset määrät ajanjaksolta 2012–2022 ovat nähtävillä kuviossa 7. Kaikkien artikkelien artikkelikohtaiset tiedot ovat nähtävillä liitteessä D.

Arviointitutkimuksista enemmistö oli toteutettu pelkästään kyselylomaketutkimuksena (n=16). Osassa arviointitutkimuksia oli käytetty kyselyitä täydentävinä myös haastatteluita, videoanalyysia ja äänitallenteita, ja näiden tapauksessa kyseessä olivat simuloitunut laboratorio-olosuhteet. Tutkimuskonteksti huomioiden näiden artikkelien luokituksessa päätettiin arviointitutkimukseen, vaikka menetelmätasolla kyseessä voisi hyvin olla validointitutkimus, kuten Wieringa ym. (2006, s. 105) toteaa. Rajanveto arviointitutkimuksen ja validointitutkimuksen kesken on haastavaa, ja tässä yhteydessä valintaan liittyivät seikat, joita

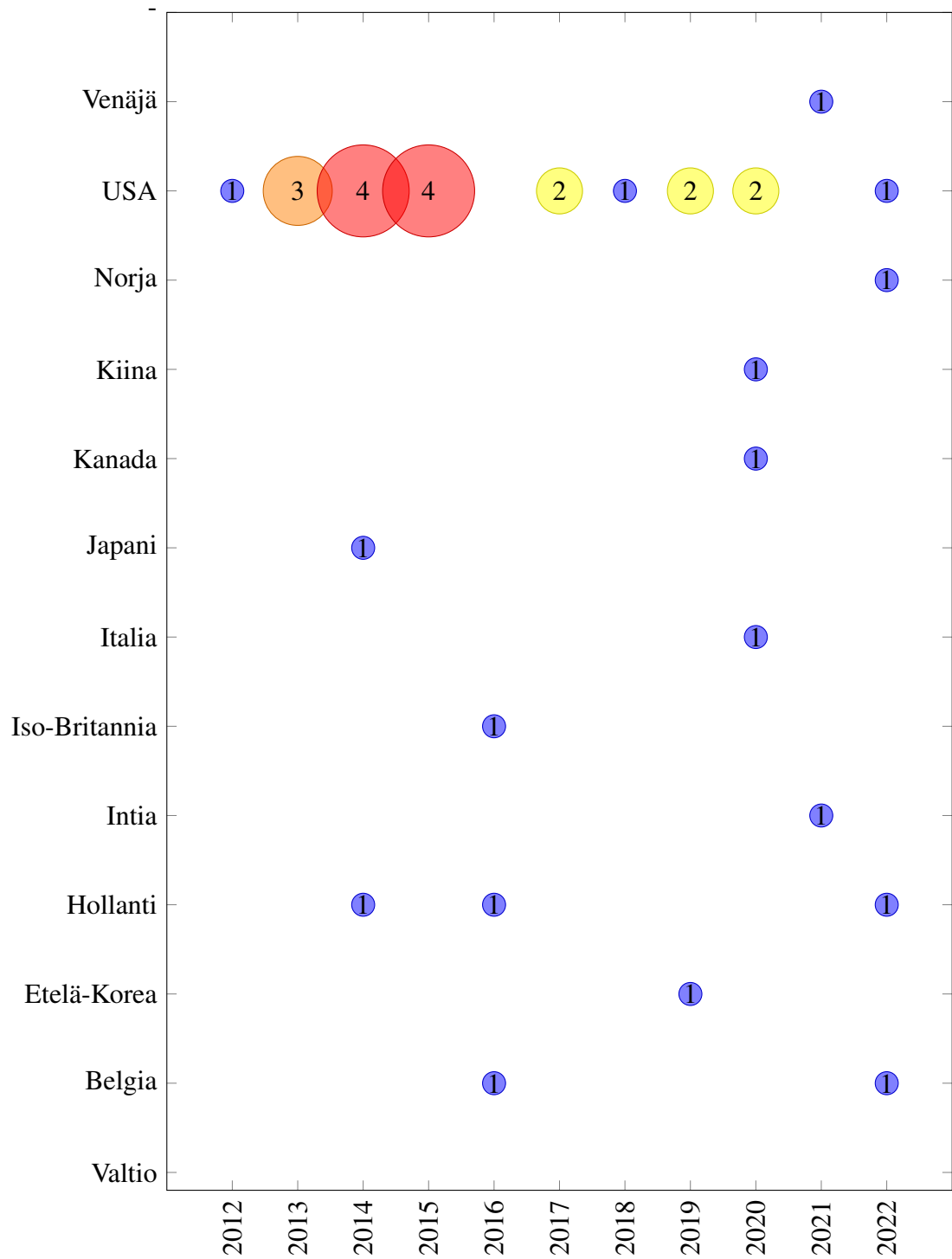
Wieringa ym. (2006, s. 105) on arviointitutkimuksen kriteereissä nostanut esiin: “...*tutkimusongelma on ilmaistu selkeästi, tutkimusmenetelmä on järkevä ja tietoperusta niin teoreettisen taustan kuin niihin liitettävien johtopäätösten osalta kestää kriittisen tarkastelun.*” (opinnäytteen kirjoittajan suomennos.)

Julkaisufoorumi	Lukumäärä
Social Science Research	6
ACM Transactions on Computing Education	1
Communication Research	1
Computers in Human Behavior	1
Economy of Regions	1
European Journal of Engineering Education	1
European Journal of Work and Organizational Psychology	1
Group & Organization Management	1
Human Resource Management Journal	1
International Journal of Educational Research	1
Journal of Business Ethics	1
Journal of Communication	1
Journal of Theoretical Social Psychology	1
Men and Masculinities	1
Organization Science	1
Race and Social Problems	1
Research in Social Stratification and Mobility	1
Small Group Research	1
Social Psychology Quarterly	1
Sociological Focus	1
Sociological Inquiry	1
War & Society	1

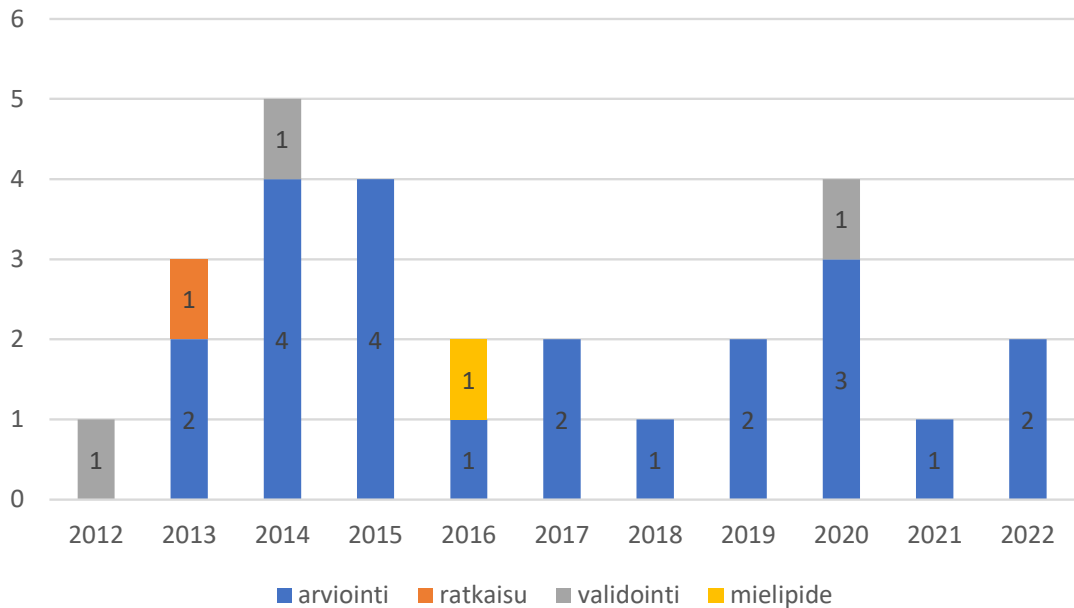
Taulukko 4. Foorumit, joissa korkeakouluopiskeluun liittyvää statustutkimusta on julkaistu.

Kuvio 5. Tutkimusten maantieteellinen sijainti vuosina 2012-2022 ensisijaisten tutkijoiden mukaan.

Kuvio 6. Tutkimusten maantieteellinen sijainti vuosina 2012-2022 kaikki tutkijat huomioiden.

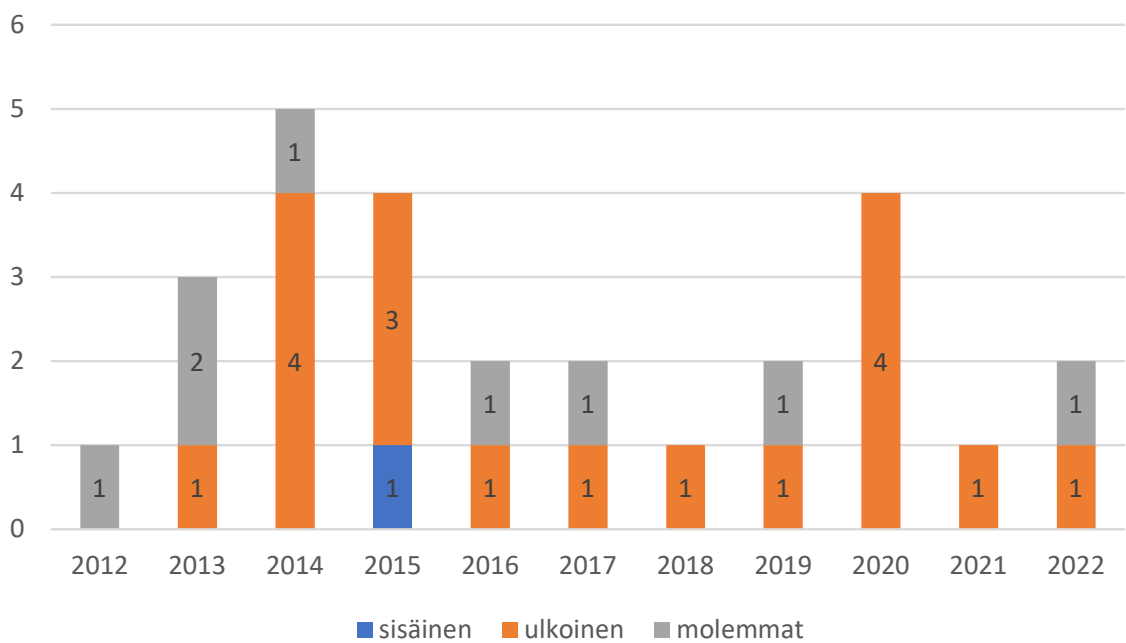

Kuvio 7. Hyväksytyjen artikkelien artikkelityypit.

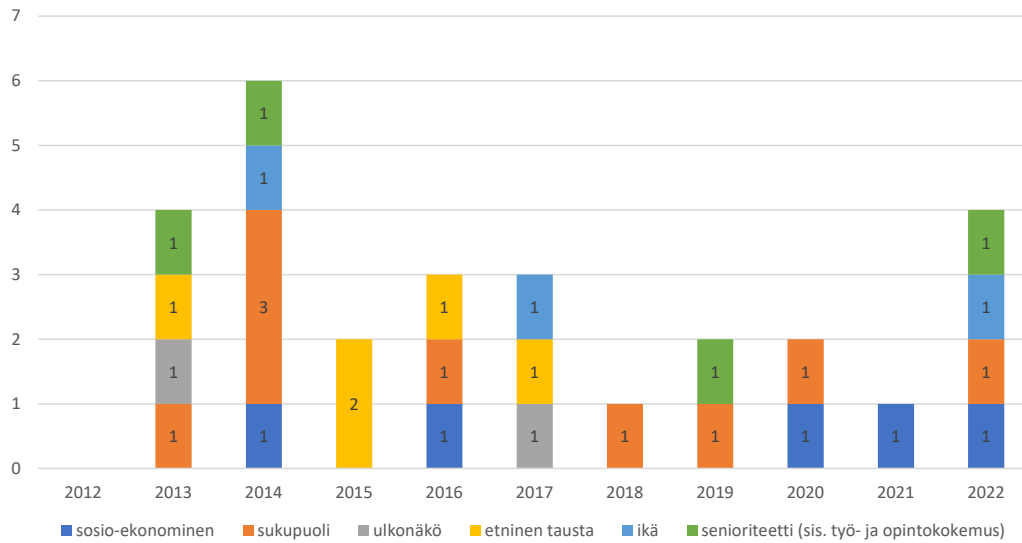
5.4 Ulkoiset ja sisäiset statusominaisuudet

Ulkoiset statuspiirteet olivat tutkimuksen kohteena useimmin, yhteensä 18 artikkelissa. Sekä sisäisiä että ulkoisia statuspiirteitä oli tutkittu 8 artikkelissa. Ainoastaan yhdessä artikkelissa oli keskitytty pelkästään sisäisiin statuspiirteisiin (Kuvio 8). Yksityiskohtaiset tiedot statusominaisuuksien näkymisestä artikkeleittain ovat nähtävillä liitteessä E.

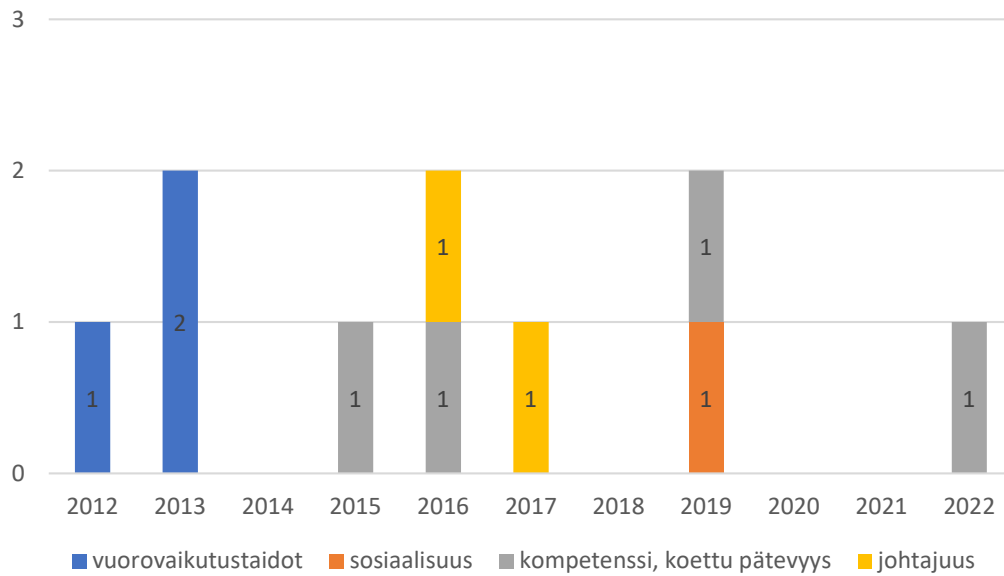
Ulkoisiin statusominaisuuksiin keskittyneissä tutkimuksissa käsitteinä esiin nousivat sosio-ekonominen asema, ikä, sukupuoli, etninen tausta, ulkonäkö sekä senioriteetti, jolla tarkoitetaan joko työn tai korkeakouluopiskelun myötä saavutettua kokemusta. Sisäisiä statusominaisuuksia käsittelevissä tutkimuksissa esiin nousivat vuorovaikutustaidot, sosiaalisuus, kompetenssi ja johtajuus. Edellä mainittuja ominaisuuksia tarkasteltiin artikkeleissa joko yksittäisten ominaisuuksien tai usean ominaisuuden osalta. Statusominaisuuksien osalta ulkoisten ilmeneminen vuositasolla on nähtävillä kuviossa 9 ja sisäisten puolestaan kuviossa 10.

Kuvio 8. Ulkoiset, sisäiset tai molemmat statusominaisuudet huomioonottavien tutkimusten määrät vuosina 2012–2022.

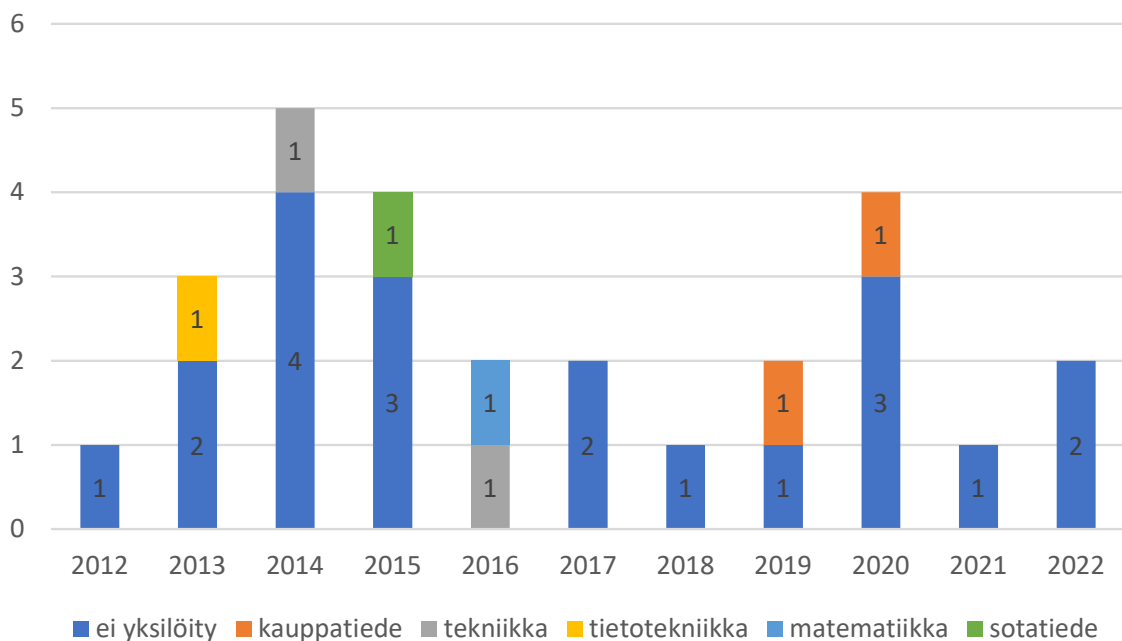
Kuvio 9. Artikkeleissa käsitellyt ulkoiset statusominaisuudet vuosina 2012–2022.

Kuvio 10. Artikkeleissa käsitellyt sisäiset statusominaisuudet vuosina 2012–2022.

5.5 Oppiaine, jossa statusta on tutkittu

Viides tutkimuskysymys liittyi siihen, minkä oppiaineiden parissa tutkimusta on tehty. Enemmistö tutkimuksista (n=20) ei kohdentunut tiettyyn oppiaineeseen, vaan tutkimus oli toteutettu sosiologisesta lähtökohdasta käsin. Seitsemässä tapauksessa tutkimuksen kohteena oli tietty oppiaine. Tekniikan ala (engl. engineering) ja kauppatiede olivat kohteena kahdessa tutkimuksessa. Tietotekniikka, matematiikka ja sotatiede olivat tarkastelussa yhdessä tutkimuksessa. Taulukosta 5 ovat nähtävillä oppiaineisiin kohdentuvien artikkelien tiedot. Vuosikohtainen yhteenveto tutkimusten oppiainekohtaisesta suuntautumisesta on nähtävillä kuviossa 11.

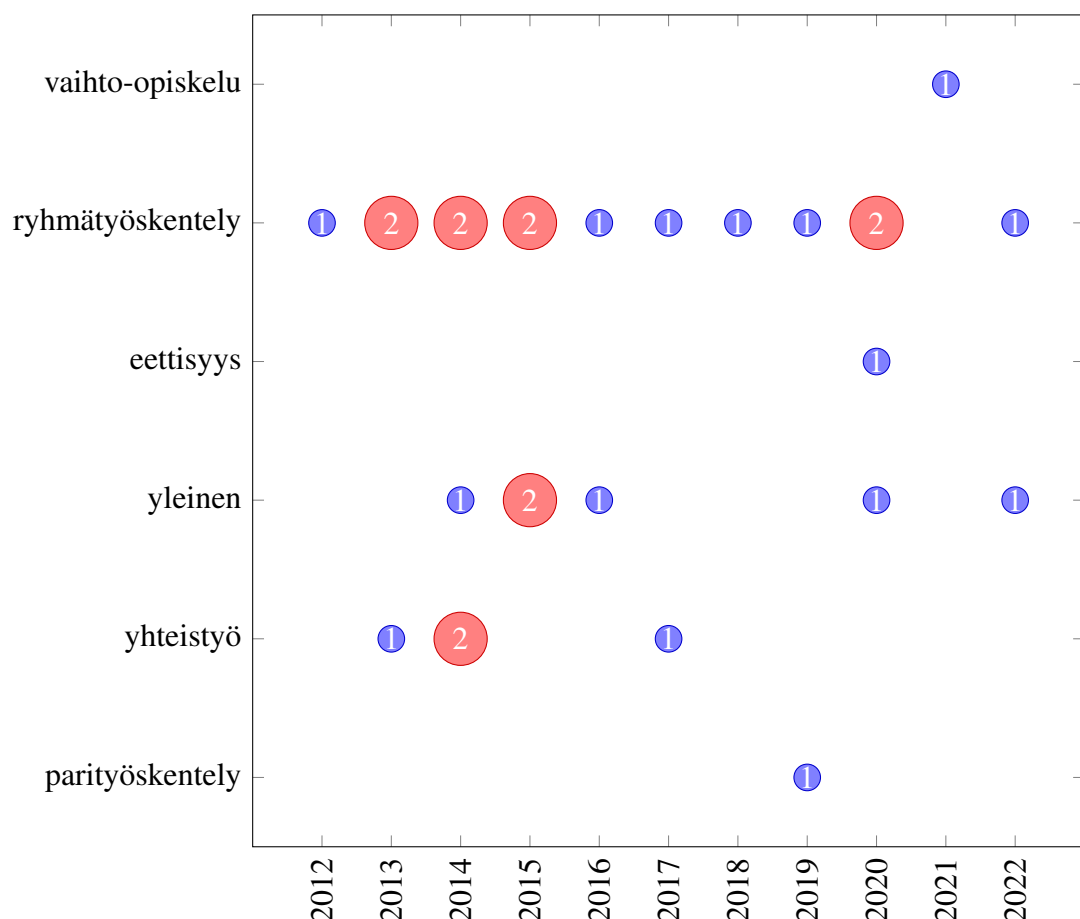
Kuvio 11. Statustutkimuksen kohteena oleva oppiaine, mikäli se on tutkimuksessa erikseen kohteena. “Ei yksilöity” tarkoittaa, ettei tutkimuksessa ole osoitettu tiettyä oppiainetta.

	Artikkelitiedot	oppiaine
1	Beck, L. & Chizhik, A. 2013. Cooperative Learning Instructional Methods for CS1: Design, Implementation, and Evaluation	tietotekniikka
2	Hosaka, M. 2014. Women's Experiences in the Engineering Laboratory in Japan	tekniikka
3	Meeussen, L. & van Dijk, H. 2016. The perceived value of team players: a longitudinal study of how group identification affects status in work groups	tekniikka
4	Hong, W., Zhang, L., Gang., K. & Choi, B. 2019. The Effects of Expertise and Social Status on Team Member Influence and the Moderating Roles of Intragroup Conflicts	kauppatiede
5	Ender, M., Rohall, D. & Matthews, M. 2015. Intersecting Identities: Race, Military Affiliation, and Youth Attitudes towards War	sotatieide
6	Liu, Y., Chen, S., Bell, C. & Tan, J. 2020. How Do Power and Status Differ in Predicting Unethical Decisions? A Cross-National Comparison of China and Canada	kauppatiede
7	Hernandez-Martinez, P. 2016. "Lost in transition": Alienation and drop out during the transition to mathematically-demanding subjects at university	matematiikka

Taulukko 5. Artikkelit, joissa tutkimus kohdentui tiettyyn oppiaineeseen

5.6 Opiskelukonteksti statustutkimuksessa

Kuudes tutkimuskysymys liittyi opiskelukontekstiin, jossa tutkimusta on tehty. Selkeästi suurin osa tutkimuksista keskittyi ryhmätyöskentelyyn (n=14). Nämä tutkimukset jakautuivat tasaisesti koko kymmenen vuoden tarkasteluvälille (kuvio 12). Muita opiskelukonteksteja olivat opiskelijoiden välisen yhteistyön tutkiminen yleisesti, esimerkiksi vuorovaikutusta tutkien. Näitä tutkimuksia oli yhteensä neljä. Yleisellä tasolla opiskeluun liittyviä konteksteja olivat opintoihin hakeutuminen, opintoihin kiinnittyminen sekä opiskeluista putoaminen ja näitä oli käsitelty yhteensä kuudessa tutkimuksessa. Lisäksi parityöskentelyyn, eettiseen toimintaan ja vaihto-opiskeluun liittyen oli tehty yksi tutkimus. Kuviossa 12 on nähtävissä vuosikohtaiset tiedot edellä mainituista opiskelukonteksteista. Liitteessä F on listattu artikkelit opiskelukonteksteittain.

Kuvio 12. Artikkeleissa käsitellyt opiskelukontekstit, joissa statusta on tutkittu.

6 Diskussio

Opinnäytteen systemaattisen kartoituksen hauissa eri artikkelitietokannoista saatiin vuoden 2012 alusta maaliskuuhun 2022 hakutuloksena yhteensä 1155 artikkelia. Tutkimusaluetta kartoitettiin laajasti useiden eri tieteenalojen artikkelitietokannoista (ks. liite B). Tätä haku-prosessia edelsi testihakujen toteutus, jossa tutkimuskysymysten kannalta oleellisia hakulauseita kehiteltiin ja testattiin eri tietokannoissa (liite A). Haun tuloksena saaduista artikkeleista käytiin tiivistelmätekstit läpi ja melko isosta hakutuloksesta huolimatta päädyttiin aihepiirin kannalta varsin pieneen artikkelimäärään. Hyväksymiskriteerit täyttäviä tai lisäperehtymistä vaativia artikkeleja löytyi yhteensä 61. Epävarmojen artikkelitiivistelmien osalta perehdyttiin artikkelin kokotekstiin, ja tarkemman perehtymisen jälkeen ainoastaan 27 artikkelia täytti ennalta-asetetut hyväksymiskriteerit (liite D). Hakutulokset huomioiden korkeakouluopiskelun statusominaisuuksiin liittäviä tutkimuksia voi todeta olevan verrattain vähän.

Opinnäytteen tavoitteena oli selvittää systemaattisella kirjallisuuskartoituksella tutkimusalan laajuutta statusominaisuuksien tutkimuksesta korkeakouluopiskelun kontekstissa. Valtaosa tutkimuksista keskittyi ulkoisiin statusominaisuuksiin.¹ Näissä tutkimuksissa huomio on kohdistunut erityisesti sosioekonomisiin tekijöihin. Sosioekonomisia tekijöitä käsittelevissä tutkimuksissa esillä olivat muun muassa opintoihin hakeutuminen (Xie, Fang ja Shau-man 2015) ja niissä pysyminen (Hernandez-Martinez 2016). Myös muita ulkoisia statusominaisuuksia on tutkittu osana korkeakouluopiskelua. Näitä ovat olleet ikään (Kelley, Soboroff ja Lovaglia 2017), sukupuoleen (Hosaka (2014); Posard (2014)) ja etniseen taustaan (Yuan ym. 2013) liitettävät havainnot koetusta statuksesta. Ulkoisten ja sisäisten statusominaisuuksien yhteisvaikutusta oli tarkasteltu kahdeksassa artikkelissa. Sen sijaan pelkästään sisäisiä statusominaisuuksia tarkastelevia tutkimuksia oli ainoastaan yksi (Reinig, Horowitz ja Whittenburg 2015). Kyseisessä statusta käsittelevässä tutkimuksessa huomion kohteena oli opiskelijan kompetenssi sekä hänen itsensä että muiden kokemana.

Tutkimusten vähäinen määrä kertoo siitä, että vaikka korkeakouluopiskeluun liittyvää ryhmätyöskentelyä on tutkittu kattavasti ryhmätyöpedagogisesta lähtökohdasta (ks. esim. Riebe,

1. Pelkästään ulkoisia statusominaisuuksia käsiteltiin 18 tutkimuksessa

Girardi ja Whitsed 2016), eivät statusominaisuudet tai niihin liittyvät odotustilat ole kovin laajalti tutkimuksellisen huomion kohteena. Kuitenkin ryhmän toimiessa statusominaisuudet ovat läsnä ja täten esimerkiksi korkeakouluopiskelun ryhmätyöpedagogiikkaa tutkittaessa ja kehitettäessä sitä ei tulisi sivuuttaa.

Vaikka hyväksytyjä artikkeleita valitulta ajanjaksolta löytyi vain 27, olivat ne pääsääntöisesti laadukkaissa journaaleissa julkaistuja tutkimuksia (liite C). Jufo-luokituksessa korkeimmalla tasolla (taso 3) olevista julkaisufoorumeista artikkeleita oli mukana neljä, tason 2 osalta artikkeleita oli yhdeksän ja tason 1 osalta artikkeleita seitsemän.² Ainoastaan kahdesta artikkelista ei löytynyt Jufo-luokitusta. Yhtenä käytännön hyötynä tässä kirjallisuuskartoituksessa voidaan nähdä erityisesti laadukkaan lähdemateriaalin löytyminen statusominaisuuksia korkeakouluopiskelun kontekstissa käsittelevästä tutkimuskentästä.

Kartoituksen perusteella saatiin vastaus myös tutkimusalueen laajuudesta maantieteellisesti. Valtaosa statusominaisuuksia korkeakouluopiskelun kontekstissa käsittelevästä tutkimuksesta on vuosien 2012–2022 aikana tapahtunut Yhdysvalloissa. Loput olivat jakautuneet joko Aasiassa tai Euroopassa toteutettuihin tutkimuksiin. Tutkimus on keskittynyt Aasiassa Etelä-Koreaan, Japaniin sekä Kiinaan, ja Euroopassa Belgiaan, Hollantiin, Iso-Britanniaan, Italiaan sekä Venäjälle. Yksittäisiä tutkijoita oli edellä mainittujen valtioiden lisäksi osallistunut Kanadasta, Intiasta ja Norjasta. Huomionarvoista onkin, että aihealueen tutkimus on maantieteellisesti tarkasteltuna varsin rajoittunutta.

Hyväksytyjen artikkelien osalta tehtiin artikkeliluokittelu (ks. luku 3.3), jonka perusteella valtaosa aihealueen tutkimuksista oli arviointitutkimuksia³. Lisäksi hyväksytyissä artikkeleissa oli kolme validointitutkimusta sekä yksi ratkaisututkimus ja yksi mielipideartikkeli. Opiskelun tutkiminen on haastavaa ja statusominaisuuksien osalta sitä olisi syytä tutkia useasta tutkimuksellisesta lähtökohdasta käsin. Hyväksytyjen artikkelien ainoassa ratkaisututkimuksessa oli pyritty löytämään tapoja muodostaa opiskeluun sopivia ryhmiä (Beck ja Chizhik 2013). Tutkimustietoa tällaisista käytäntöön siirrettävistä malleista toimintatapojen parantamiseksi olisi tärkeää saada lisää. Mielipideartikkelissa puolestaan esitettiin opettaja toimintatapoihin liittyen syitä sille, miksi matemaattisilla aloilla opintojen keskeyttämi-

2. Julkaisufoorumi. URL: <https://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/haku.php>, haettu 12.9.2022

3. Arviointitutkimuksia vuosina 2012–2022 oli yhteensä 22.

nen on niin yleistä (Hernandez-Martinez 2016). Kun pohditaan opiskeluun liittyviä ilmiöitä, voivat myös mielipideartikkelit toimia statusominaisuuksien tutkimustiedon lisääjänä.

Opinnäytteen tavoitteena oli saada myös tietoa siitä, miten statusominaisuuksien tutkimus on kohdentunut tieteenaloittain tai oppiaineittain. Enemmistö tutkimuksista oli toteutettu yleisestä sosiologisesta tarkastelusta käsin, eikä se näin ollen kohdentunut tiettyyn oppiaineeseen. Sekä tekniikan että kauppatieteen osalta tutkimuksia oli tehty kaksi. Yksittäisiä tutkimuksia oli julkaistu myös tietotekniikkaan, matematiikkaan ja sotatieteeseen liittyen. Statusominaisuuksien tutkimus on vahvasti sosiologiseen tutkimukseen sidoksissa, mutta tutkimusta tulisi kohdentaa enemmän myös oppiaine- ja tieteenalakohtaisesti, jolloin oppiaineiden erityispiirteet tulisivat huomioiduksi.

Tieteenalan ja oppiainetarkastelun ohella tarkasteltiin opiskelukontekstia. Ryhmätyöskentelyyn keskittyvä tutkimus on muodostanut selkeän enemmistön statusominaisuuksiin liittyvissä opiskelukonteksteissa. Tämä on odotettua, sillä opiskelijan status on sidoksissa siihen opiskelijajoukkoon, johon hän kuuluu. Sisäisten statusominaisuuksien merkitys esimerkiksi korkeakouluopiskeluun ja opinnoissa pärjäämiseen on oleellisessa roolissa ryhmän muodostaessa keskinäistä rankingia (Cohen ja Zhou 1991). Esimerkiksi ryhmässä työskennellessä mahdollisten ristiriitatilanteiden ilmentyessä ja niitä ratkaistaessa ryhmän jäsenten statuksella voi olla merkitystä (Hong ym. 2019). Johtajuuteen liitettävillä statusominaisuuksilla on merkitystä ryhmätyöskentelyssä (Barreto ja Hogg 2018), ja lisäksi koettu status saattaa vaikuttaa ryhmän jäsenen tekemiin valintoihin ja esimerkiksi siihen, uskaltaako hän pitää omassa mielipiteessään (Reinig, Horowitz ja Whittenburg 2015). Muita konteksteja olivat vaihto-opiskelu, opiskelijan eettisen toiminnan tarkastelu, yhteistyö yleisesti ja pari työskentely. Opiskeluun yleisesti liittyvät tutkimukset keskittyivät opintojen aloitukseen ja niissä pärjäämiseen pääosin sosioekonomisesta tarkastelusta käsin. Sen sijaan ryhmän jäsenten ominaisuudet, kuten prososiaalisuus, jota Wright, Giammarino ja Parad (1986) ovat tutkineet murrosikäisten osalta, sekä aktiivisuus ja sosiaalisuus, joita Andrei ym. (2015) ovat tutkineet, eivät näkyneet korkeakouluopiskelua käsittelevissä tutkimuksissa.

6.1 Tutkimuksen luotettavuus

Opinnäytteen rajoitteet teoreettisen validiteetin osalta liittyivät hakulauseiden toimivuuteen sekä hyväksymiskriteerien soveltamiseen (ks. luku 4.6). Ensin mainitussa toimivuus pyrittiin varmistamaan tekemällä useita testihakuja aiempiin tutkimuksiin liittyvien käsitteiden avulla sekä keskustelemalla opinnäyteohjauksien yhteydessä kokeneen tutkijan kanssa käsitteiden yhdistelemisestä. Hyväksymiskriteerien valintaan liittyen voidaan todeta, että valtaosin statusominaisuuksien yhteys korkeakouluopiskeluun oli useiden artikkelien tapauksessa selkeästi määriteltävissä. Tutkimuskysymyksiin (ks. luku 4.1) liittyen saattoi joissain tapauksissa kuitenkin olla haastavaa määrittää, missä määrin statusominaisuuksia käsittelevän tutkimuksen aihe liittyi korkeakouluopiskeluun. Teoreettiseen validiteettiin liittyen tulee myös tiedostaa, että valinnat on tehty tutkijalähtöisesti ja toinen tutkija saattaisi päätyä erilaiseen ratkaisuun. Tästä syystä valinnat on pyritty opinnäytteessä esittelemään mahdollisimman seikkaperäisesti ja objektiivisesti, kuten Petersen, Vakkalanka ja Kuzniarz (2015) kuvailevuusvaliditeettiin liittyen ohjeistavat. Seuraavaksi on esitelty perusteluja tietyille valinnoille, joissa toinen tutkija olisi saattanut päätyä toisenlaiseen ratkaisuun.

Ulkoisia statusominaisuuksia oli tarkasteltu esimerkiksi henkilön ulkonäköön, tarkennettuna painoon liittyen (Trautner, Kwan ja Savage 2013) ja myös ikään liittyen (Kelley, Soboroff ja Lovaglia 2017). Näiden voidaan nähdä vaikuttavan opiskeluun siinä määrin, että ne hyväksyttiin mukaan tähän kartoitukseen. Korkeakouluopiskelijoiden runsasta alkoholin nauttimista koskeva tutkimus (Kuhl ja Burrington 2020) itsessään ei koske puhtaasti opiskelutiilannetta, mutta antaa silti viitteitä korkeakouluopiskeluun liittyen, etenkin kun statusominaisuuksia taustoitetaan tutkimuksessa kattavasti ulkoisen statusominaisuuden, sosioekonomisen statuksen tarkastelulla. Niin ikään työelämän kontekstiin liittyviä tutkimuksia ryhmässä tapahtuvan työskentelyn osalta sisällytettiin mukaan, mikäli tutkittavien joukko koostui yliopisto-opiskelijoista.

Rajanveto opiskelun ja siihen vaikuttavien statusominaisuuksien osalta on niin ikään hankalaa. Tässä tutkimuksessa hyväksymättä jäi esimerkiksi artikkeli fyysisen vetovoiman vaikutuksesta kumppanin löytymiseen (Castro ym. 2013), vaikka usein tämä elämänvaihe osuu korkeakouluopiskelun kanssa samaan aikaan ja sillä eittämättä saattaa olla vaikutusta myös yksilön opiskeluun. Vastaavasti opiskelijoiden terveyteen ja terveydenhuoltoon (Bourion-

Bédès ym. 2021) sekä ravitsemustottumuksiin (Soldavini ja Berner 2020) liittyvät tutkimukset rajattiin pois, vaikka ne olivat jossain määrin statusominaisuuksia käsitelleet. Sosiaalisia verkostoja käsittelevä tutkimus (Skiera, Hinz ja Spann 2015) ei suoranaisesti käsitellyt statusominaisuuksia, joten se hylättiin, vaikka sosiaalisia rooleja tutkiva aihe liittyikin jossain määrin myös opiskelijan statuksen muodostumiseen. Vastaavasti opiskelijoiden kilpailuhallukkuutta toisen henkilön ulkoista statusta arvioiden ei nähty tässä tutkimuksessa opiskeluun liittyvänä, vaikka se osaltaan lisää ymmärrystä opiskelijoiden luomista käsityksistä (Savage, Dippong ja Melamed 2020). Osaltaan vaikeasti arvioitavan artikkeliryhmän muodostivat statusominaisuuksien simulointia hyödyntävät tutkimukset (Grow, Flache ja Wittek (2015); Skvoretz ja Bailey (2016)). Näiden tutkimusten voi nähdä hyödyntävän ymmärrystä korkeakouluopiskelun ja statuksen osalta, mutta varsinaisesti itse tutkimus keskittyi katsaukseen alan tutkimuksista ja niistä tehtyihin mallinnuksiin.

6.2 Tutkimuksen rajoitteet

Vaikka statusta käsittelevästä tutkimuksesta on valittu kaksi isoa teoriaa, statusominaisuudet ja odotustiloihin liittyvät, jäi lopulta hyväksytyjen artikkelien määrä vähäiseksi. Pelkäämään statusta yleiskäsitteenä käytettäessä hakutulos olisi ollut moninkertainen ja artikkelien manuaalisena tarkasteluna kokonaisuus olisi ollut liian iso gradun laajuutta ajatellen. Tästä syystä rajaus tehtiin statusominaisuuksiin ja odotustiloihin liittyen. Tämä osaltaan rajasi aihepiiriä, joskin tarkasteltavia artikkeleja jäi silti reilusti yli tuhat tarkasteltavaksi. Korkeakouluopiskelun kontekstissa statusominaisuuksiin ja odotustiloihin liittyvät tutkimukset olivat mielenkiinnon kohteena. Niiden merkitys ensinnäkin opintoihin hakeutumisessa ja niissä etenemistä ajatellen, mutta toisaalta myös pitkäkestoisissa ryhmätyötä vaativissa tehtävissä on suuri. Jälkimmäisestä esimerkkinä mainittakoon ryhmätyömuotoisen projektioppimisen konteksti aina projektin aloittamisvaiheesta (luku 2.1.2) etenemisvaiheeseen ja lopputulokseen edetessä (luku 2.2).

Opinnäytteessä korkeakouluopiskelu rajattiin koskemaan ainoastaan perustutkintotasoista opiskelua, mikä Suomessa käsittää kandidaatti- ja maisteritasoisen opiskelun. Korkeakouluopiskelu voidaan nähdä myös laajemmin kuin tutkintoon johtavana koulutuksena, esimerkiksi täydennyskoulutuksina ja tohtoritutkintoon tähtäävänä jatko-opiskeluna. Nämä rajau-

tuivat tutkimuksen ulkopuolelle, vaikka niistäkin olisi saattanut löytyä aihealueen kannalta oleellista tietoa.

Käytetyt hakulauseet pyrittiin valitsemaan huolellisesti (ks. luku 6.1). Siitä huolimatta ei voida olla varmoja, saatiinko hakutuloksissa jokainen statusominaisuuksia korkeakouluopiskelun kontekstissa käsitelty tutkimus valitulta ajanjaksolta mukaan. Todennäköisyys tälle on pieni, mutta se on olemassa ja täten hyvä tiedostaa. Voidaan kuitenkin todeta, että 1155 artikkelia kattaa suurella todennäköisyydellä valtaosan aihealueen tutkimuskentästä vuosina 2012–2022.

7 Johtopäätökset ja jatkotutkimusaiheet

Opinnäytteessä käsitellyjä sisäisiä ja ulkoisia statusominaisuuksia sekä niihen liitettäviä odotustiloja on tutkittu korkeakouluopiskelun kontekstissa vähäisessä määrin vuosien 2012–2022 välisenä aikana. Systemaattisessa kirjallisuuskartoituksessa hakutuloksena saaduista 1155 artikkelista 27 käsitteli aihetta statusominaisuusteorian viitekehystä.

Vaikka statusominaisuuksia on tarkasteltu verrattain pienestä artikkelijoukosta huolimatta melko monipuolisesti, ovat aihealueen tutkimukset yksittäisiä, eivätkä täten muodosta vielä kovin kattavaa kuvaa aihealueesta. Enimmäkseen hyväksytyjen artikkelien tutkimukset ovat kohdentuneet ulkoisiin statusominaisuuksiin ja opiskeluun liittyen niissä on käsitelty pääosin ryhmätyöskentelyä. Sisäisiä statusominaisuuksia on tutkittu vähemmän. Esimerkiksi ryhmätyöpedagogiikkaa tulisi tutkia tarkemmin etenkin sisäisten statusominaisuuksien osalta, sillä korkeakouluopinnot tapahtuvat suuressa määrin projektien ja muiden ryhmätyöskentelytapojen parissa. Sisäisten statusominaisuuksien on huomattu korostuvan etenkin pidempikestoisten ryhmätöiden yhteydessä (Cohen ja Zhou 1991). Esimerkiksi johtajuuden, aktiivisuuden, sosiaalisuuden sekä opiskelijan kompetenssin huomioiminen korkeakouluopiskeluun liittyen on aihe, josta tutkimustietoa olisi tarpeen saada lisää.

Statusominaisuuksien tutkimusta tulisi kohdentaa nykyistä laajemmin oppiainekohtaisesti. Siten saataisiin huomioitua kattavammin oppiaineen erityisvaatimukset, mikä osaltaan lisääisi ymmärrystä niistä oppiainekohtaisista syistä, jotka joko johtavat opinnoissa pärjäämiseen tai niiden keskeyttämiseen. Yksi tällainen statusominaisuuksia huomioiva oppiainespesifi esimerkki on Beck ja Chizhik (2013) tutkimus tietotekniikan opiskeluun, tarkemmin ryhmän muodostukseen ja -työskentelyyn liittyvien toimintamallien tutkimus.

Lähteet

- Andrei, Federica, Giacomo Mancini, Elvis Mazzoni, PM Russo ja Bruno Baldaro. 2015. "Social status and its link with personality dimensions, trait emotional intelligence, and scholastic achievement in children and early adolescents". *Learning and Individual Differences* 42:97–105. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2015.07.014>.
- Barreto, Nicolas B, ja Michael A Hogg. 2018. "Influence and leadership in small groups: Impact of group prototypicality, social status, and task competence". *Journal of Theoretical Social Psychology* 2 (1): 26–33. <https://doi.org/10.1002/jts5.16>.
- Beck, Leland, ja Alexander Chizhik. 2013. "Cooperative learning instructional methods for CS1: Design, implementation, and evaluation". *ACM Transactions on Computing Education* 13 (3): 1–21. <https://doi.org/10.1145/2492686>.
- Berger, Joseph, Bernard P. Cohen ja Morris Zelditch. 1965. *Status Characteristics and Expectation States*. Tekninen raportti. Stanford Sociology Technical Reports ja working papers, 1961-1993.
- Berger, Joseph, Susan J. Rosenholtz ja Morris Zelditch. 1980. "Status Organizing Processes". *Annual Review of Sociology* 6 (1): 479–508. <https://doi.org/10.1146/annurev.so.06.080180.002403>.
- Bonaccio, Silvia, Jane O'Reilly, Sharon L O'Sullivan ja François Chiochio. 2016. "Non-verbal behavior and communication in the workplace: A review and an agenda for research". *Journal of Management* 42 (5): 1044–1074. <https://doi.org/10.1177/0149206315621146>.
- Bourion-Bédès, Stéphanie, Cyril Tarquinio, Martine Batt, Pascale Tarquinio, Romain Lebreuilly, Christine Sorsana, Karine Legrand, Hélène Rousseau ja Cédric Baumann. 2021. "Stress and associated factors among French university students under the COVID-19 lockdown: The results of the PIMS-CoV 19 study". *Journal of affective disorders* 283:108–114. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2021.01.041>.

- Brake, Hendrik Johan van de, André Grow ja Jan Kornelis Dijkstra. 2017. "Status inconsistency in groups: How discrepancies between instrumental and expressive status result in symptoms of stress". *Social Science Research* 64:15–24. <https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2016.12.006>.
- Bullock, Erika C. 2018. "Intersectional analysis in critical mathematics education research: A response to figure hiding". *Review of Research in Education* 42 (1): 122–145. <https://doi.org/10.3102/0091732X18759039>.
- Burrus, Jeremy, Diane Elliott, Meghan Brenneman, Ross Markle, Lauren Carney, Gabrielle Moore, Anthony Betancourt, Teresa Jackson, Steve Robbins, Patrick Kyllonen ym. 2013. "Putting and keeping students on track: Toward a comprehensive model of college persistence and goal attainment". *ETS Research Report Series* 2013 (1): i–61. <https://doi.org/10.1002/j.2333-8504.2013.tb02321.x>.
- Castro, F.N., W.T. Hattori, M.E. Yamamoto ja F.A. Lopes. 2013. "Romantic partners in a market perspective: Expectations about what ensures a highly desirable partner". *Psychological Reports* 113 (2): 605–618. <https://doi.org/10.2466/21.19.PR0.113x23z6>.
- Cohen, Bernard P, ja Xueguang Zhou. 1991. "Status processes in enduring work groups". *American Sociological Review*, 179–188. <https://doi.org/10.2307/2095778>.
- Correll, Shelley J, ja Cecilia L Ridgeway. 2003. "Expectation states theory". Teoksessa *Handbook of social psychology*, 29–51. Kluwer Academic/Plenium Publishers.
- Fiske, Susan T, Cydney H Dupree, Gandalf Nicolas ja Jillian K Swencionis. 2016. "Status, power, and intergroup relations: the personal is the societal". *Current Opinion in Psychology* 11:44–48. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.05.012>.
- Foschi, Martha. 1996. "Double standards in the evaluation of men and women". *Social Psychology Quarterly*, 237–254. <https://doi.org/10.2307/2787021>.
- Grow, A., A. Flache ja R. Wittek. 2015. "An agent-based model of status construction in task focused groups". *Journal of Artificial Societies and Social Simulation* 18 (2): 1–18. <https://doi.org/10.18564/jasss.2740>.

- Hernandez-Martinez, Paul. 2016. ““Lost in transition”: Alienation and drop out during the transition to mathematically-demanding subjects at university”. *International Journal of Educational Research* 79:231–239. <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2016.02.005>.
- Hong, Woonki, Lu Zhang, Kwangwook Gang ja Boreum Choi. 2019. “The effects of expertise and social status on team member influence and the moderating roles of intragroup conflicts”. *Group & Organization Management* 44 (4): 745–776. <https://doi.org/10.1177/1059601117728145>.
- Hosaka, Masako. 2014. “Women’s experiences in the engineering laboratory in Japan”. *European Journal of Engineering Education* 39 (4): 424–431. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1030873>.
- Isomöttönen, Ville, ja Emmi Ritvos. 2021. “Digging into group establishment: Intervention design and evaluation”. *Journal of Systems and Software* 178:110974. <https://doi.org/10.1016/j.jss.2021.110974>.
- Kelley, C.P., S.D. Soboroff ja M.J. Lovaglia. 2017. “The status value of age”. *Social Science Research* 66:22–31. <https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2017.05.001>.
- Kitchenham, Barbara, Pearl Brereton ja David Budgen. 2010. “The educational value of mapping studies of software engineering literature”. Teoksessa *Proceedings of the 32nd ACM/IEEE International Conference on Software Engineering-Volume 1*, 589–598.
- Kitchenham, Barbara, ja Stuart Charters. 2007. *Guidelines for performing systematic literature reviews in software engineering*. Tekninen raportti. EBSE Technical Report, Keele University, UK.
- Kitchenham, Barbara A, Tore Dyba ja Magne Jorgensen. 2004. “Evidence-based software engineering”. Teoksessa *Proceedings. 26th International Conference on Software Engineering*, 273–281. IEEE.
- Krokfors, Leena, ja Erja Hannele Vitikka. 2011. “Rajoja läpäisevä pedagogiikka. (Boundary Crossing in Pedagogy)” [kielellä suomi]. Teoksessa *InnoSchool - välittävä koulu: Oppimisen verkostot, ympäristöt ja pedagogiikka*, toimittanut R. Smeds, L. Krokfors, H. Ruokamo ja A. Staffans. SimLab Report Series 31. Suomi: Painotalo Casper Oy.

- Kuhl, Danielle C., ja Lori A. Burrington. 2020. "Heavy Episodic Drinking in Early Adulthood: How Parents' Education Contextualizes the Effects of College Status". PMID: 32148337, *Sociological Focus* 53 (1): 29–52. <https://doi.org/10.1080/00380237.2019.1703864>. eprint: <https://doi.org/10.1080/00380237.2019.1703864>. <https://doi.org/10.1080/00380237.2019.1703864>.
- Li, Huisi Jessica, Ya-Ru Chen ja Steven L Blader. 2016. "Where is context? Advancing status research with a contextual value perspective". *Research in Organizational Behavior* 36:185–198. <https://doi.org/10.1016/j.riob.2016.10.003>.
- Loch, Christoph H, Bernardo A Huberman ja Suzanne Stout. 2000. "Status competition and performance in work groups". *Journal of Economic Behavior & Organization* 43 (1): 35–55. [https://doi.org/10.1016/S0167-2681\(00\)00107-4](https://doi.org/10.1016/S0167-2681(00)00107-4).
- Luxton-Reilly, Andrew. 2016. "Learning to program is easy". Teoksessa *Proceedings of the 2016 ACM Conference on Innovation and Technology in Computer Science Education*, 284–289. New York, NY, USA: Association for Computing Machinery. <https://doi.org/10.1145/2899415.2899432>.
- Mcdossi, Oded, Ashley L. Wright, Anne McDaniel ja Vincent J. Roscigno. 2022. "First-generation inequality and college integration". *Social Science Research*, 102698. <https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2022.102698>.
- Petersen, Kai, Robert Feldt, Shahid Mujtaba ja Michael Mattsson. 2008. "Systematic mapping studies in software engineering". Teoksessa *12th International Conference on Evaluation and Assessment in Software Engineering (EASE) 12*, 1–10. https://www.researchgate.net/publication/228350426_Systematic_Mapping_Studies_in_Software_Engineering.
- Petersen, Kai, Sairam Vakkalanka ja Ludwik Kuzniarz. 2015. "Guidelines for conducting systematic mapping studies in software engineering: An update". *Information and software technology* 64:1–18. <https://doi.org/10.1016/j.infsof.2015.03.007>.
- Posard, M.N. 2014. "Status processes in human-computer interactions: Does gender matter?" *Computers in Human Behavior* 37:189–195. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2014.04.025>.

- Prinstein, Mitchell J, ja Antonius HN Cillessen. 2003. "Forms and functions of adolescent peer aggression associated with high levels of peer status". *Merrill-Palmer Quarterly* (1982-), 310–342. <https://www.jstor.org/stable/23096058>.
- Reinig, Bruce, Ira Horowitz ja G. Whittenburg. 2015. "Choice Shifts in Small Groups Engaging in Repeated Intellectual Tasks". *Small Group Research* (San Diego University, CA, USA) 46:131–159. <https://doi.org/10.1177/1046496414566117>.
- Ridgeway, Cecilia L. 2013. "Why status matters for inequality". *American Sociological Review* 79 (1): 1–16. <https://doi.org/10.1177/0003122413515997>.
- Riebe, Linda, Antonia Girardi ja Craig Whitsed. 2016. "A systematic literature review of teamwork pedagogy in higher education". *Small Group Research* 47 (6): 619–664. <https://doi.org/10.1177/1046496416665221>.
- Salminen, Ari. 2011. *Mikä kirjallisuuskatsaus?: Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyyppeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin*. Vaasan yliopisto.
- Savage, S.V., J. Dippong ja D. Melamed. 2020. "Status and competitive choice". *Social Science Research* 88-89. <https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2020.102430>.
- Simpson, Brent, ja Robb Willer. 2015. "Beyond altruism: Sociological foundations of cooperation and prosocial behavior". *Annual Review of Sociology* 41:43–63. <https://doi.org/10.1146/annurev-soc-073014-112242>.
- Skiera, Bernd, Oliver Hinz ja Martin Spann. 2015. "Social media and academic performance: Does the intensity of Facebook activity relate to good grades?" *Schmalenbach Business Review* 67 (1): 54–72. <https://doi.org/10.1007/BF03396923>.
- Skvoretz, John, ja Jasmón L Bailey. 2016. "'Red, White, Yellow, Blue, All Out but You' Status Effects on Team Formation, an Expectation States Theory". *Social Psychology Quarterly* 79 (2): 136–155. <https://doi.org/10.1177/0190272516643920>.
- Soldavini, Jessica, ja Maureen Berner. 2020. "The importance of precision: Differences in characteristics associated with levels of food security among college students". *Public Health Nutrition* 23 (9): 1473–1483. <https://doi.org/10.1017/S1368980019004026>.

- Trautner, Mary Nell, Samantha Kwan ja Scott V Savage. 2013. "Masculinity, competence, and health: The influence of weight and race on social perceptions of men". *Men and Masculinities* 16 (4): 432–451. <https://doi.org/10.1177/1097184X13502667>.
- Van Dijk, Hans, Bertolt Meyer, Marloes Van Engen ja Denise Lewin Loyd. 2017. "Micro-dynamics in diverse teams: A review and integration of the diversity and stereotyping literatures". *Academy of Management Annals* 11 (1): 517–557. <https://doi.org/10.5465/annals.2014.0046>.
- Wieringa, Roel, Neil Maiden, Nancy Mead ja Colette Rolland. 2006. "Requirements engineering paper classification and evaluation criteria: a proposal and a discussion". *Requirements engineering* 11 (1): 102–107. <https://doi.org/10.1007/s00766-005-0021-6>.
- Wright, Jack C, Mary Giammarino ja Harry W Parad. 1986. "Social status in small groups: Individual–group similarity and the social "misfit."". *Journal of Personality and social Psychology* 50 (3): 523–536. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.50.3.523>.
- Xie, Yu, Michael Fang ja Kimberlee Shauman. 2015. "STEM education". *Annual review of sociology* 41:331–357. <https://doi.org/10.1146/annurev-soc-071312-145659>.
- Yuan, Y. Connie, Natalya N. Bazarova, Janet Fulk ja Zhi-Xue Zhang. 2013. "Recognition of Expertise and Perceived Influence in Intercultural Collaboration: A Study of Mixed American and Chinese Groups". *Journal of Communication* 63 (3): 476–497. <https://doi.org/10.1111/jcom.12026>.

Liitteet

A Hakulauseiden kehitysvaiheet

Taulukko 6: Hakulauseiden kehitysvaiheet

Hakupalvelin tai tietokanta: hakutulos, hakulauseet	hakuaika
Google Scholar: 4010 ("status characteristics"OR "expectation states") AND "higher education"AND ("student group"OR "group work"OR "project work"OR "ad hoc"OR learning OR teaching)	20.2.2022
Google Scholar: 13 400, Scopus: 1539, Taylor & Francis Online: 362, IEEE: 2, ACM DL: 14, ERIC: 20 ("status characteristics"OR "expectation states") AND ("higher education"OR university OR "tertiary education") AND ("student group"OR "group work"OR "project work"OR "team-work"OR "learning")	25.2.2022
Google Scholar: 12 600, Scopus: 684, Taylor & Francis Online: 535, IEEE: 0, ACM DL: 14, ERIC: 15, Web of Science: 6, Science Direct: 233, Wiley OL: 532 ("status characteristics"OR "expectation states") AND ("higher education"OR university OR "tertiary education") AND student AND learning	3.3.2022
Scopus: 1475, Taylor & Francis Online: 451, item IEEE: 4, ACM DL: 13, ERIC: 18, Web of Science: 44, CiteSeerX: 128, Science Direct: 29, Wiley OL: 827 ("status characteristics"OR "expectation states") AND ("higher education"OR university OR "tertiary education") AND (student OR learning OR teaching) [aikarajaus: vuosi 2012-]	10.3.2022

B Lopullinen hakulause tietokannoittain

Taulukko 7: Lopullinen hakulause tietokannoittain

Tietokanta: hakutulos (haku: 17.3.2022), hakulause
Scopus: 163 , TITLE-ABS-KEY ("status characteristics"OR "expectation states") AND ALL (("higher education"OR university OR "tertiary education") AND (student OR learning OR teaching)) AND PUBYEAR > 2011
ScienceDirect: 532 , abstract:("status characteristics"OR "expectation states") AND text:(("higher education"OR university OR "tertiary education") AND (student OR learning OR teaching)) AND year:[2012 TO 2022]
SpringerLink: 261 , ("status characteristics"OR "expectation states") AND ("higher education"OR university OR "tertiary education") AND (student OR learning OR teaching)
ERIC: 18 , ("status characteristics"OR "expectation states") AND ("higher education"OR university OR "tertiary education") AND (student OR learning OR teaching) pubyearmin:2012
Taylor et Francis online: 23 , [[Abstract: "status characteristics"] OR [Abstract: "expectation states"]] AND [[All: "higher education"] OR [All: university] OR [All: "tertiary education"]] AND [[All: student] OR [All: learning] OR [All: teaching]] AND [Publication Date: (01/01/2012 TO *)]
IEEE: 4 , ("status characteristics"OR "expectation states") AND ("higher education"OR university OR "tertiary education") AND (student OR learning OR teaching)
ACM DL: 14 , [[All: "status characteristics"] OR [All: "expectation states"]] AND [[All: "higher education"] OR [All: university] OR [All: "tertiary education"]] AND [[All: student] OR [All: learning] OR [All: teaching]] AND [Publication Date: (01/01/2012 TO 04/30/2022)]
CiteSeerX: 73 , abstract:("status characteristics"OR "expectation states") AND text:(("higher education"OR university OR "tertiary education") AND (student OR learning OR teaching)) AND year:[2012 TO 2022]

Jatkuu seuraavalla sivulla

Taulukko 7 – jatkoa edelliseltä sivulta

Tietokanta: hakutulos (haku: 17.3.2022), hakulause

Web of Science: 40, ("status characteristics"OR "expectation states")(abstract) AND ("higher education"OR university OR "tertiary education") AND (student OR learning OR teaching)(all) AND 2012-2022

Wiley OL:27, ("status characteristics"OR "expectation states")"in Abstract and ("higher education"OR university OR "tertiary education") AND (student OR learning OR teaching)"anywhere

C Lista julkaisufoorumeista

Taulukko 8: Lista julkaisufoorumeista

Julkaisufoorumi (lyhenne)	Julkaisuvaltio	Jufoluokitus	Jufo ID
ACM Transactions on Computing Education (TOCE)	USA	2	50099
European Journal of Engineering Education (EJEE)	Hollanti	1	55715
Journal of Theoretical Social Psychology (JTSP)	USA	1	86537
Journal of Communication (JOC)	USA	3	59953
Sociological Inquiry (Sociol Inq.)	USA	2	67318
European Journal of Work and Organizational Psychology (Eur. J. Work Organ. Psychol.)	UK	2	55824
Sociological Focus (Sociol. Focus)	USA	1	87229
Communication Research (CR)	USA	3	53785
Group & Organization Management (Group Organ. Manag.)	USA	1	56798
War & Society (War Soc.)	Australia	1	68898
Human Resource Management Journal (Hum. Resour. Manag. J.)	UK	2	57270
Economy of Regions (na)	Venäjä	na	na ¹
Journal of Business Ethics (J. Bus. Ethics)	Hollanti	2	59789
Social Psychology Quarterly (Soc. Psychol. Q.)	USA	2	67254
Social Science Research (Soc. Sci. Res.)	Hollanti	2	67264
Small Group Research (SGR)	USA	1	67203
Computers in Human Behavior (Comput. Hum. Behav.)	USA	2	53975
Organization Science (Organ. Sci.)	USA	3	64507

Jatkuu seuraavalla sivulla

1. Julkaisufoorumin lyhenne, Jufo-luokitus ja -ID ei saatavilla

Taulukko 8 – jatkoa edelliseltä sivulta

Julkaisufoorumi (lyhenne)	Julkaisuvaltio	Jufoluokitus	Jufo ID
Men and Masculinities (Men Masculinities)	USA	3	63246
Race and Social Problems (RASP)	USA	na	na ²
Research in Social Stratification and Mobility (Res. Soc. Stratif. Mobil.)	Hollanti	1	66134
International Journal of Educational Research (Int. J. Educ. Res.)	UK	2	58401

2. Jufo-luokitus ja -ID ei saatavilla

D Hyväksytyt artikkelit

Taulukko 9: Kirjallisuuskartoituksessa hyväksytyt artikkelit

Vuosi	Tekijät	Artikkelin nimi	Tyyppi
2021	Antonova, N.L., Kumar, D.A., Popova, G.I. and Vysotskaya, Y.S.	Indian students at a russian regional university: Socio-economic impact of short-term educational programmes	arviointi
2017	Barreto, N.B. and Hogg, M.A.	Influence and leadership in small groups: Impact of group prototypicality, social status, and task competence	arviointi
2013	Beck, L. and Chizhik, A.	Cooperative Learning Instructional Methods for CS1: Design, Implementation, and Evaluation	ratkaisu
2014	Bunderson, J.S., Van der Vegt, G.S. and Sparrowe, R.T.	Status inertia and member replacement in role-differentiated teams	arviointi
2014	Campos-Castillo, C. and Ewoodzie, K.	Relational trustworthiness: How status affects intra-organizational inequality in job autonomy	arviointi
2015	Charles, C.Z., Kramer, R.A., Torres, K.C., and Brunn-Bevel, R.J.	Intragroup Heterogeneity and Blackness: Effects of Racial Classification, Immigrant Origins Social Class, and Social Context on the Racial Identity of Elite College Students	arviointi
2015	Dippong, J. and Kalkhoff, W.	Predicting performance expectations from affective impressions: Linking affect control theory and status characteristics theory	arviointi

Jatkuu seuraavalla sivulla

Taulukko 9 – jatkoa edelliseltä sivulta

Vuosi	Tekijät	Artikkelin nimi	Tyyppi
2015	Ender, M.G., Rohall, D.E. and Matthews, M.D.	Intersecting Identities: Race, Military Affiliation, and Youth Attitudes towards War	arviointi
2020	Gërkhani, K.	Status ranking and gender inequality: A cross-country experimental comparison	arviointi
2016	Hernandez-Martinez, P.	“Lost in transition”: Alienation and drop out during the transition to mathematically-demanding subjects at university	mielipide
2019	Hong, W., Zhang, L., Gang, K. and Choi, B.	The Effects of Expertise and Social Status on Team Member Influence and the Moderating Roles of Intragroup Conflicts	arviointi
2014	Hosaka, M.	Women’s Experiences in the Engineering Laboratory in Japan	arviointi
2020	Kalkhoff, W., Melamed, D., Pollock, J. and Miller, B. and Overton, J. and Pfeiffer, M.	Cracking the Black Box: Capturing the Role of Expectation States in Status Processes	validointi
2017	Kelley, C.P., Soboroff, S.D. and Lovaglia, M.J.	The status value of age	arviointi
2020	Kuhl, D.C. and Burrington, L.A.	Heavy episodic drinking in early adulthood: How Parents’ education contextualizes the effects of college status	arviointi

Jatkuu seuraavalla sivulla

Taulukko 9 – jatkoa edelliseltä sivulta

Vuosi	Tekijät	Artikkelin nimi	Tyyppi
2020	Liu, Y., Chen, S., Bell, C. and Tan, J.	How Do Power and Status Differ in Predicting Unethical Decisions? A Cross-National Comparison of China and Canada	arviointi
2022	Mcdossi, O., Wright, A.L., McDaniel, A. and Roscigno V. J.	First-generation inequality and college integration	arviointi
2018	McDougal, M.K.	Unequal and Unfair: Free Riding in One-Shot Interactions	arviointi
2016	Meeussen, L. and van Dijk, H.	The perceived value of team players: a longitudinal study of how group identification affects status in work groups	arviointi
2013	Melamed, D.	Do magnitudes of difference on status characteristics matter for small group inequalities?	validointi
2014	Menon, T. and Smith, E.B.	Identities in flux: Cognitive network activation in times of change	arviointi
2022	Nijs, S., Dries, N., Van Vlasselaer, V. and Sels, L.	Reframing talent identification as a status organising process: Examining talent hierarchies through data mining	arviointi
2014	Posard, M.N.	Status processes in human-computer interactions: Does gender matter?	validointi
2015	Reinig, B.A., Horowitz, I. and Whittenburg, G.E.	Choice Shifts in Small Groups Engaging in Repeated Intellectual Tasks	arviointi

Jatkuu seuraavalla sivulla

Taulukko 9 – jatkoa edelliseltä sivulta

Vuosi	Tekijät	Artikkelin nimi	Tyyppi
2014	Trautner, M.N., Kwan, S. and Savage, S.V.	Masculinity, Competence, and Health: The Influence of Weight and Race on Social Perceptions of Men	arviointi
2013	Yuan, Y.C., Bazarova, N.N., Fulk, J. and Zhang, Z.-X.	Recognition of Expertise and Perceived Influence in Intercultural Collaboration: A Study of Mixed American and Chinese Groups	arviointi
2019	Zhang, J.G., Reid, S.A., Galsiorek, J. and Palomares, N.A.	Voice Pitch Variation and Status Differentiation in Mixed-Sex Dyads A Test of Expectation States Theory, Role Congruity Theory, and the Biosocial Model	arviointi

E Ulkoiset ja sisäiset statusominaisuudet artikkeleissa

Taulukko 10: Statusominaisuudet artikkeleissa

	Artikkelitiedot	Statusominaisuus
1	Reinig, B.A., Horowitz, I. & Whittenburg, G.E. 2015. Choice Shifts in Small Groups Engaging in Repeated Intellectual Tasks	sisäinen
2	Antonova, N.L., Kumar, D.A., Popova, G.I. & Vysotskaya, Y.S. 2021. Indian students at a russian regional university: Socio-economic impact of short-term educational programmes	ulkoinen
3	Campos-Castillo, C. and Ewoodzie, K. 2014. Relational trustworthiness: How status affects intra-organizational inequality in job autonomy	ulkoinen
4	Charles, C.Z., Kramer, R.A., Torres, K.C., and Brunn-Bevel, R.J. 2015. Intragroup Heterogeneity and Blackness: Effects of Racial Classification, Immigrant Origins Social Class, and Social Context on the Racial Identity of Elite College Students	ulkoinen
5	Dippong, J. and Kalkhoff, W. 2015. Predicting performance expectations from affective impressions: Linking affect control theory and status characteristics theory	ulkoinen
6	Ender, M.G., Rohall, D.E. and Matthews, M.D. 2015. Intersecting Identities: Race, Military Affiliation, and Youth Attitudes towards War	ulkoinen
7	Gërkhani, K. 2020. Status ranking and gender inequality: A cross-country experimental comparison	ulkoinen

Jatkuu seuraavalla sivulla

Taulukko 10 – jatkoa edelliseltä sivulta

	Artikkelitiedot	Statusominaisuus
8	Hernandez-Martinez, P. 2016. “Lost in transition”: Alienation and drop out during the transition to mathematically-demanding subjects at university	ulkoinen
9	Hosaka, M. 2014. Women’s Experiences in the Engineering Laboratory in Japan	ulkoinen
10	Kalkhoff, W., Melamed, D., Pollock, J., Miller, B., Overton, J. & Pfeiffer, M. 2020. Cracking the Black Box: Capturing the Role of Expectation States in Status Processes	ulkoinen
11	Kelley, C.P., Soboroff, S.D. & Lovaglia, M.J. 2017. The status value of age	ulkoinen
12	Kuhl, D.C. & Burrington, L.A. 2020. Heavy episodic drinking in early adulthood: How Parents’ education contextualizes the effects of college status	ulkoinen
13	Liu, Y., Chen, S., Bell, C. & Tan, J. 2020. How Do Power and Status Differ in Predicting Unethical Decisions? A Cross-National Comparison of China and Canada	ulkoinen
14	Mcdossi, O., Wright, A.L., McDaniel, A. & Roscigno V. J. 2022. First-generation inequality and college integration	ulkoinen
15	McDougal, M.K. 2018. Unequal and Unfair: Free Riding in One-Shot Interactions	ulkoinen
16	Menon, T. & Smith, E.B. 2014. Identities in flux: Cognitive network activation in times of change	ulkoinen
17	Posard, M.N. 2014. Status processes in human-computer interactions: Does gender matter?	ulkoinen
18	Trautner, M.N., Kwan, S. & Savage, S.V. 2014. Masculinity, Competence, and Health: The Influence of Weight and Race on Social Perceptions of Men	ulkoinen

Jatkuu seuraavalla sivulla

Taulukko 10 – jatkoa edelliseltä sivulta

	Artikkelitiedot	Statusominaisuus
19	Zhang, J.G., Reid, S.A., Gasiorek, J. & Palomares, N.A. 2019. Voice Pitch Variation and Status Differentiation in Mixed-Sex Dyads A Test of Expectation States Theory, Role Congruity Theory, and the Biosocial Model	ulkoinen
20	Barreto, N.B. and Hogg, M.A. 2017. Influence and leadership in small groups: Impact of group prototypicality, social status, and task competence	sisäinen & ulkoinen
21	Beck, L. and Chizhik, A. 2013. Cooperative Learning Instructional Methods for CS1: Design, Implementation, and Evaluation	sisäinen & ulkoinen
22	Bunderson, J.S., Van der Vegt, G.S. and Sparrowe, R.T. 2014. Status inertia and member replacement in role-differentiated teams	sisäinen & ulkoinen
23	Hong, W., Zhang, L., Gang, K. & Choi, B. 2019. The Effects of Expertise and Social Status on Team Member Influence and the Moderating Roles of Intragroup Conflicts	sisäinen & ulkoinen
24	Meeussen, L. & van Dijk, H. 2016. The perceived value of team players: a longitudinal study of how group identification affects status in work groups	sisäinen & ulkoinen
25	Melamed, D. 2013. Do magnitudes of difference on status characteristics matter for small group inequalities?	sisäinen & ulkoinen
26	Nijs, S., Dries, N., Van Vlasselaer, V. & Sels, L. 2022. Reframing talent identification as a status organising process: Examining talent hierarchies through data mining	sisäinen & ulkoinen

Jatkuu seuraavalla sivulla

Taulukko 10 – jatkoa edelliseltä sivulta

Artikkelitiedot	Statusominaisuus
27 Yuan, Y.C., Bazarova, N.N., Fulk, J. & Zhang, Z.-X. 2013. Recognition of Expertise and Perceived Influence in Intercultural Collaboration: A Study of Mixed American and Chinese Groups	sisäinen & ulkoinen

F Statustutkimuksen opiskelukonteksti artikkeleissa

Taulukko 11: Opiskelukontekstit statusominaisuuksia käsittelevissä artikkeleissa

	Artikkelitiedot	Opiskelukonteksti
1	Barreto, N.B. & Hogg, M.A. 2017. Influence and leadership in small groups: Impact of group prototypicality, social status, and task competence	ryhmä-työskentely
2	Beck, L. & Chizhik, A. 2013. Cooperative Learning Instructional Methods for CS1: Design, Implementation, and Evaluation	ryhmä-työskentely
3	Bunderson, J.S., Van der Vegt, G.S. & Sparrowe, R.T. 2014. Status inertia and member replacement in role-differentiated teams	ryhmä-työskentely
4	Dippong, J. & Kalkhoff, W. 2015. Predicting performance expectations from affective impressions: Linking affect control theory and status characteristics theory	ryhmä-työskentely
5	Gërkhani, K. 2020. Status ranking and gender inequality: A cross-country experimental comparison	ryhmä-työskentely
6	Hong, W., Zhang, L., Gang., K. & Choi, B. 2019. The Effects of Expertise and Social Status on Team Member Influence and the Moderating Roles of Intragroup Conflicts	ryhmä-työskentely
7	Hosaka, M. 2014. Women's Experiences in the Engineering Laboratory in Japan	ryhmä-työskentely
8	Kalkhoff, W., Melamed, D., Pollock, J., Miller, B., Overton, J. & Pfeiffer, M. 2020. Cracking the Black Box: Capturing the Role of Expectation States in Status Processes	ryhmä-työskentely
9	McDougal, M.K. 2018. Unequal and Unfair: Free Riding in One-Shot Interactions	ryhmä-työskentely
10	Meeussen, L. & van Dijk, H. 2016. The perceived value of team players: a longitudinal study of how group identification affects status in work groups	ryhmä-työskentely

Jatkuu seuraavalla sivulla

Taulukko 11 – jatkoa edelliseltä sivulta

	Artikkelitiedot	Opiskelukonteksti
11	Melamed, D. 2012. Do magnitudes of difference on status characteristics matter for small group inequalities?	ryhmä-työskentely
12	Nijs, S., Dries, N., Van Vlasselaer, V. & Sels, L. 2022. Reframing talent identification as a status organising process: Examining talent hierarchies through data mining	ryhmä-työskentely
13	Reinig, B.A., Horowitz, I. & Whittenburg, G.E. 2015. Choice Shifts in Small Groups Engaging in Repeated Intellectual Tasks	ryhmä-työskentely
14	Yuan, Y.C., Bazarova, N.N., Fulk, J. & Zhang, Z.-X. 2013. Recognition of Expertise and Perceived Influence in Intercultural Collaboration: A Study of Mixed American and Chinese Groups	ryhmä-työskentely
15	Charles, C.Z., Kramer, R.A., Torres, K.C., & Brunn-Bevel, R.J. 2015. Intragroup Heterogeneity and Blackness: Effects of Racial Classification, Immigrant Origins Social Class, and Social Context on the Racial Identity of Elite College Students	opiskelu yleisesti
16	Ender, M.G., Rohall, D.E. & Matthews, M.D. 2015. Intersecting Identities: Race, Military Affiliation, and Youth Attitudes towards War	opiskelu yleisesti
17	Hernandez-Martinez, P. 2016. “Lost in transition”: Alienation and drop out during the transition to mathematically-demanding subjects at university	opiskelu yleisesti
18	Kuhl, D.C. and Burrington, L.A. 2020. Heavy episodic drinking in early adulthood: How Parents’ education contextualizes the effects of college status	opiskelu yleisesti
19	Mcdossi, O., Wright, A.L., McDaniel, A. & Roscigno V. J. 2022. First-generation inequality and college integration	opiskelu yleisesti
20	Menon, T. & Smith, E.B. 2014. Identities in flux: Cognitive network activation in times of change	opiskelu yleisesti

Jatkuu seuraavalla sivulla

Taulukko 11 – jatkoa edelliseltä sivulta

Artikkelitiedot	Opiskelukonteksti
21 Campos-Castillo, C. & Ewoodzie, K. 2014. Relational trustworthiness: How status affects intra-organizational inequality in job autonomy	yhteistyö
22 Kelley, C.P., Soboroff, S.D. & Lovaglia, M.J. 2017. The status value of age	yhteistyö
23 Posard, M.N. 2014. Status processes in human-computer interactions: Does gender matter?	yhteistyö
24 Trautner, M.N., Kwan, S. & Savage, S.V. 2014. Masculinity, Competence, and Health: The Influence of Weight and Race on Social Perceptions of Men	yhteistyö
25 Zhang, J.G., Reid, S.A., Gasiorek, J. & Palomares, N.A. 2019. Voice Pitch Variation and Status Differentiation in Mixed-Sex Dyads A Test of Expectation States Theory, Role Congruity Theory, and the Biosocial Model	pari-työskentely
26 Antonova, N.L., Kumar, D.A., Popova, G.I. & Vysotskaya, Y.S. 2021. Indian students at a russian regional university: Socio-economic impact of short-term educational programmes	vaihto-opiskelu
27 Liu, Y., Chen, S., Bell, C. & Tan, J. 2020. How Do Power and Status Differ in Predicting Unethical Decisions? A Cross-National Comparison of China and Canada	eettisyys